

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI
Filozofická fakulta

BAKALÁŘSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra romanistiky

Slangové, argotické a vulgární výrazy v románu *Historias del Kronen* Josého Ángela Mañase: Analýza a možnosti překladu s využitím aplikace Treq (InterCorp)

Bakalářská práce

Autor: Mykola Holovanych

Vedoucí práce: prof. Mgr. Lic. Lenka Zajícová, Ph.D.

Olomouc 2024

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou diplomovou práci vypracoval samostatně pod vedením prof. Mgr. Lic. Lenky Zajícové, Ph.D., a uvedl v ní veškerou literaturu a ostatní zdroje, které jsem použil.

OBSAH

1.	ÚVOD	5
1.1.	Cíl práce	5
1.2.	Předmět práce.....	6
1.3.	Metodika.....	7
2.	DÍLO.....	8
2.1.	José Ángel Mañas	8
2.2.	Historias del Kronen	8
3.	INTERCORP	11
4.	ANALÝZA VYBRANÝCH LEXIKÁLNÍCH JEDNOTEK	12
4.1.	Slangové výrazy	12
4.2.	Argotické výrazy	26
4.3.	Vulgarismy	34
5.	ZÁVĚR.....	46
6.	BIBLIOGRAFIE	48
6.1.	Seznam použité literatury	48
6.2.	Elektronické zdroje	48
7.	ANOTACE.....	50

1. ÚVOD

Tato práce se zaměřuje na lexikální stránku jazyka, přesněji na jeho nespisovnou vrstvu.

V běžné komunikaci často nastává problém s porozuměním informace, již se nositel cizího jazyka pokouší předat. Tento faktor je samozřejmě závislý na jazykové úrovni recipienta, v mnoha případech však musí odvozovat význam některých slov z kontextu. Vysvětlení daného jevu by se našlo hned několik. Blíže je definujeme na příkladu španělského jazyka, o němž pojednává tato práce.

Prvním faktorem je jazyková rozmanitost španělštiny v závislosti na geografickém rozložení jednotlivých oblastí. Nemluvíme zde o pěti oficiálních jazycích určitých regionů (španělština, katalánština, valencijština, baskičtina, galicijština), nýbrž o jednotlivých varietách kastilštiny; v kontextu hovorovosti jazyka lze shledat spoustu odlišností mezi např. madridskou slangovou mluvou a tou andaluskou (*bobada* × *pego*¹ ve významu „hloupost, blbost“).

Dalším charakteristickým jevem cizího hovorového jazyka, v našem případě španělštiny, který bývá matoucím pro nositele češtiny, je jeho schopnost adaptace výrazů z jiných jazyků do vlastního jazykového systému. Jedná se o proces adaptace přejatých slov, jehož výsledkem je zjednodušený cizojazyčný výraz odpovídající morfologii, pravopisu a výslovnosti cílového jazyka. V kontextu španělštiny můžeme zmínit např. *futbol* či *beicon*. S podobnými případy se setkáváme i v díle, jež je výchozí pro tuto práci (*güisqui* namísto *whiskey*, *güiscola* namísto *whiskey y cola*, *Beitman* namísto *Bateman*, *Jenriretratodeunasesino* namísto *Henryretratodeunasesino* [zachován styl autora]).

1.1. Cíl práce

Tato práce má za úkol přiblížit českému čtenáři nespisovnou složku španělského jazyka a obohatit jeho slovní zásobu pro ulehčení komunikace s rodilými mluvčími na úrovni neformální komunikace. Pokus o dosažení tohoto cíle byl proveden na základě románu *Historias del Kronen*. Zvolení tohoto díla jakožto výchozího je vysvětleno v podkapitole 2.2. *Historias del Kronen*.

Taktéž si autor klade za úkol definovat vybrané vrstvy nespisovného jazyka a blíže specifikovat výrazy, které tyto vrstvy tvoří v závislosti na kontextu jejich užití. Velká pozornost je věnována také významům jednotlivých zkoumaných jednotek a možnostem jejich interpretace při překladu do českého jazyka.

¹ „Pego“ v *Jergozo*, dostupné z <https://jergozo.com/significado/pego>.

1.2. Předmět práce

Hlavním pilířem této práce je jazyk hovorový, jež je umělecky ztvárněn do psané podoby. Hovorovým jazykem rozumíme řeč, která přirozeně a spontánně vzniká v každodenní konverzaci, na rozdíl od vědomě formulovaných, a tedy promyšlenějších jazykových projevů řečníků, kazatelů, právníků nebo umělecky formovaných a příkrášlených projevů spisovatelů, novinářů či básníků. Hovoříme-li o hovorovém jazyce, máme na mysli pouze živý hovorový jazyk.²

Pro dosažení cíle dané práce je třeba zprvu definovat daný termín. Opírat se budeme o definici Jana Huga, který tvrdí, že hovorový jazyk jako takový stojí na pomezí jazyka spisovného a nespisovného. Jde o mluvenou podobu spisovného jazyka, užívanou v polooficiálních nebo neoficiálních mluvených projevech.³ Nejedná se tedy o jazyk nespisovný, avšak tento aspekt je variabilní a je třeba brát v potaz míru „nospisovnosti“ hovorových výrazů.

Nespisovné vrstvy hovorového jazyka, které jsou věcí zkoumanou v této práci, pak lze rozdělit na několik skupin. Na základě výchozího díla budeme zkoumat tři podskupiny: slang typický pro mladistvé, vulgární a obscénní výrazy a drogový argot.

Termínem *slang* se označuje mluva osob patřících do stejného zájmového či pracovního prostředí nebo spjatých stejným zájmem.⁴ V našem případě je pozornost věnována mluvě madridské mládeže 90. let, kdy se děj románu odehrává. Analýze se podrobily nejrůznější oslovení, pojmenování či zvolání.

Další zkoumanou podskupinou jsou vulgarismy, které lze chápat jako jazyk sprostý, hrubý, hanlivý, pohoršující, nevhodný, neslušný, urážlivý a pro společnost nepřijatelný. Tato práce se věnuje vulgárnímu lexikonu hlavních hrdinů sexuálního rázu, jenž provází čtenáře v průběhu děje románu.

Poslední zkoumanou skupinou je argot, pro nějž typickým rysem je funkce utajování významu. V této práci se autor zaměřuje hlavně na argot drogového prostředí. Mluvu

² Werner BEINHAEUER, *El español coloquial*, Madrid: Gredos, 1968, s. 9.

„Entendemos por lenguaje coloquial el habla tal como brota natural y espontánea en la conversación diaria, a diferencia de las manifestaciones lingüísticas conscientemente formuladas, y por tanto más cerebrales, de oradores, predicadores, abogados, conferenciantes etc., o las artísticamente moldeadas y engalanadas de escritores, periodistas o poetas. [...] Sin embargo, al tratar de lenguaje coloquial nos referimos únicamente a la lengua viva conversacional.“ (překlad autora)

³ Jan HUGO, *Slovník nespisovné češtiny: argot, slangy a obecná mluva od nejstarších dob po současnost: historie a původ slov*, 4. rozš. vyd., Praha, Maxdorf, 2020, s. 10.

⁴ *Ibid.*, s. 13.

uživatelů drog tvoří třeba výrazy pro označení marihuany a s ní spjatých aktivit nebo termíny odkazující na halucinogenní a tvrdé drogy, jejich užívání a distribuci.

1.3. Metodika

V rámci výzkumu, jehož výsledek je představen v kapitole 4, „Analýza vybraných lexikálních jednotek“, byly vybrány výrazy, které mají v analyzovaném díle nejvyšší frekvenci. Výzkum se uskutečnil vycházející z románu *Historias del Kronen*, vydaného nakladatelstvím Booket v červnu roku 2015 v Barceloně. Pečlivým pročitáním byly vypsány výrazy, které nejsou užívány na oficiální, úřední, reprezentativní úrovni, jakožto jazyk spisovný. Výběr daných výrazů byl uskutečněn na základě autorovy intuice s ohledem na definice uvedené výše. Při vzniku pochybnosti o stylistickém zařazení výrazu byla provedena konzultace se slovníky Španělské královské akademie (dále jen RAE) a jinými.

Pro provedení analýzy byl zvolen postup strukturování zkoumaných jevů. Na slangové výrazy, vulgarismy a výrazy argotické bylo nahlíženo jednotlivě v mezích příslušných skupin. V rámci každé skupiny byly všechny do ní spadající výrazy vysvětlené po předchozí konzultaci s pomocnými instrumenty.

Jako hlavní pomocný prostředek pro tuto práci byl použit paralelní korpus InterCorp a jeho nástroje. Blíže je InterCorp charakterizován v kapitole 3, *InterCorp*.

2. DÍLO

2.1. José Ángel Mañas

José Ángel Mañas (*1971, Madrid) je spisovatel, scenárista, publicista a historik. Vystudoval soudobé dějiny na Universidad Autónoma de Madrid a také získával vzdělání v Sussexu a Grenoblu, což mu pomohlo rozšířit své kulturní perspektivy a získané poznatky následně adaptovat do svých děl. Po vydání knihy *Historias del Kronen* se přestěhoval do Francie, kde žil, než se v roce 2022 vrátil do Španělska.

Se svým prvním románem *Historias del Kronen* se Mañas stal finalistou Nadalovy ceny (*Premio Nadal*), literární ceny, kterou od roku 1944 uděluje nakladatelství Ediciones Destino. Jedná se o nejstarší španělskou cenu, která se uděluje významným španělsky píšícím autorům.⁵

Svým prvním románem Mañas otevírá tetralogii zasazenou do prostředí madridské mládeže devadesátých let. Dílo bylo přeloženo do mnoha jazyků a bylo zfilmováno režisérem Montxem Armendarizem. Jeho druhý román *Mensaka* (1995) doplňuje tetralogii Kronen, zakončenou romány *Ciudad rayada* (1998) a *Sonko95* (1999).

Mañas je považován za hlavního představitele tzv. Generace Kronen. Jedná se o nezávisle píšící španělské autory inklinující k neorealistickému směru, kteří tvořili v 90. letech 20. století.

2.2. Historias del Kronen

Toto dílo bylo zvoleno jako hlavní zdroj pro tuto práci, jelikož náležitě reprezentuje španělskou společnost jakožto součást Generace X. Jedná se o demografický jev, jež ovlivnil různé vrstvy společnosti, čímž způsobil sociální, kulturní, politické a jiné změny. S příchodem těchto změn se začaly rozvíjet různé sektory tehdejší společnosti. Tak například v hudebním světě vznikaly nové žánry: alternativní rock, grunge, hiphop a mnoho dalších. Filmové odvětví rozvíjelo žánr nezávislého filmu, nabývaly popularity hororové filmy či science-fiction. Technologický rozvoj přináší vzestup internetu a snazší přístup k digitálním technologiím. Tyto a mnohé další faktory přispívají do společnosti novými termíny, čímž obohacují většinu vrstev jazyka.

⁵ Premio Nadal, *Wikipedie* [online]. Dostupné z https://es.wikipedia.org/wiki/Premio_Nadal#cite_ref-1. [akt. 16. 09. 2023, cit. 06. 12. 2023].

“un premio literario para obras inéditas entregado desde 1944 por Ediciones Destino. [...] Es el premio más antiguo de España, y lo han recibido escritores destacados de la literatura en español.” (překlad autora)

Historias del Kronen popisuje slavnou Generaci X jako mladé lidi ze slušných rodin, kteří nemají za co bojovat a jejichž jediným cílem je promrhat volný čas pod vlivem alkoholu a drog.

Nihilismus a rozčarování devadesátých let v kontrastu s euforií Madridu osmdesátých let přibližuje Mañas prostřednictvím vlastní zkušenosti. Filmovým stylem vypráví o nočních i denních toulkách skupiny kamarádů madridskými ulicemi Ballesta, Malasaña a Lavapiés.

Tato reflexe mladého člověka zahnaného do kouta byla ve Španělsku do té doby málo zpracovaným tématem, a proto se dílo stalo skutečným společenským fenoménem. Románu se prodalo více než 80 000 výtisků a díky němu vznikla nová generace autorů, tzv. Generace Kronen, které spojoval hlavně věk (všem bylo kolem 20 let) a pohledy na tehdejší společnost.

Ve svém článku pro *La Vanguardia*⁶ Llätzer Moix uvádí, že některá média tvrdí, že úspěch román získal díky faktu, že se jedná o první román o tzv. „ruta de bakalao“.⁷ Samotný Mañas pak vysvětluje:

Ne. O tom *Historias de Kronen* není. Obsahuje hodně hudby a hodně drog, ale neodkazuje na „ruta de bakalao“. Jeho cílem je reflektovat sociologickou skupinu lidí mého věku. Román popisuje život party studentů, kteří vyrůstají pod vlivem audiovizuální kultury a jsou fascinováni příběhy psychopatů. Jsou to lidé, kteří žijí v uzavřeném světě, ustrnou, a nakonec nejednají rozumně.⁸

Jak říká sám autor, jeho debutový román autora vypráví o skupině mladých lidí v Madridu, kteří se pohybují v temném světě ovládaném drogami, sexem, bary, rockovými koncerty. Hlavním hrdinou je Carlos, mladý univerzitní student, který žije se svou rodinou, patřící do vyšší sociální třídy. Ve svých dvaceti jedna letech vykazuje známky psychopatické poruchy a v jeho postavě poznáváme člověka narušeného introverzí a nedostatkem emoční inteligence. Tyto vlastnosti zřejmě získal na základě obsese filmy, které jsou plné násilí: *Texaský masakr motorovou pilou*⁹ či *Henry, portrét masového vraha*.¹⁰ Jeho mentální stav

⁶ Llätzer MOIX, Veinteañeros, audiovisuales y psicópatas. *La Vanguardia*, Barcelona, La Vanguardia Ediciones SL, ze dne 08.01.1994, s. 29, dostupné z: <http://www.joseangelmanas.com/archivo/kronen/kronen-vanguardia.pdf>. [cit. 08. 12. 2023].

⁷ Ruta Destroy (v médiích pak Ruta del Bakalao) byla ústředním místem pro valencijský noční život v 80. a 90. letech. Diskotéky, jichž se účastnily tisíce mladých lidí, se odehrávaly v metropolitní oblasti Valencie, zejména na silnici do El Saler (CV-500).

⁸ MOIX, Veinteañeros, audiovisuales y psicópatas, s. 29.

“No. ‘Historias de Kronen’ —aclara Mañas— no va de eso. Lleva mucha música y muchas drogas, pero no se refiere a la ‘ruta del bakalao’. Lo que pretende es reflejar un grupo sociológico, el de la gente de mi edad. La novela describe la vida de una pandilla de jóvenes estudiantes, criados en la cultura audiovisual y fascinados por las historias de psicópatas. Son tipos que viven en un mundo cerrado, que se van embruteciendo y que acaban comportándose de modo enfermizo.” (překlad autora)

⁹ *The Texas Chain Saw Massacre*, režie: Tobe Hooper, 1974.

¹⁰ *Henry: Portrait of a Serial Killer*, režie: John McNaughton, 1986.

je odrazem jeho životního stylu, který se zakládá na konzumaci alkoholu, užívání drog a nezávazném sexu.

Athena Alchazidu uvádí, že jsou to mladí lidé, kteří dávají ostentativně najevo své pohrdání autoritami, řádem, který respektují jejich rodiče. Nenávidí, odmítají a popírají to, co je zavedené, aniž by měli vlastní alternativu.¹¹ Žijí v přítomnosti, ale je to život bez plánů, jelikož záměrně volí nečinnost. Je to život prázdný, bez ambic, bez ideálů, bez cílů, protože tito mladí lidé ani nevědí, co chtějí.¹²

¹¹ Athena ALCHAZIDU, *Tiempo y espacio en Historias del Kronen*, una de las crónicas urbanas de la Generación X. *Études romanes de Brno*, 2009. roč. 30, č. 2, s. 20.

“Estos jóvenes que de forma ostentosa demuestran su desdén por las autoridades, por el orden respetado por sus padres, [...]. Ellos tan sólo detestan, rechazan y niegan lo establecido sin tener su propia alternativa.” (překlad autora)

¹² *Ibid.*, s. 23.

“Viven el presente, pero es una vida sin proyectos, ya que deliberadamente optan por la inactividad. Es una vida vacía, sin aspiraciones, sin ideales, sin metas, porque estos jóvenes ni siquiera saben lo que quieren.” (překlad autora)

3. INTERCORP

Hlavním nástrojem pro vznik této práce posloužil paralelní korpus InterCorp. Daný korpus vznikl v rámci Ústavu Českého národního korpusu na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy a představuje vícejazyčný paralelní korpus, zahrnující texty v češtině a jejich překlady do jednoho nebo více z celkem 27 jazyků. Účelem paralelních korpusů je umožnit převést stejnou metodologii, propracovávanou v rámci korpusové lingvistiky původně pouze pro jednojazyčné korpusy, také na výzkum kontrastivní.¹³

Korpus disponuje několika aplikacemi pro práci s lingvistickými jednotkami. Jedná se o *KonText*, která funguje jako vyhledávací program pro práci s korpusy ČNK, aplikace *WaG* neboli *Slovo v kostce* vytváří základní přehled o použití zadaného slova, *Morfio* vyhledává slovotvorné vztahy mezi jednotkami, *SyD* zkoumá varianty slov v rámci synchronní a diachronní lingvistiky. Dalšími nástroji ČNK jsou *KWords*, *Calc*, *InterText*, *Lists*, *SKE* a *Treq*.¹⁴

Konkrétně aplikace *Treq* se stala primárním nástrojem pro tuto práci. Jedná se o aplikaci, jejíž hlavní funkcí je prohledávat, v tomto případě, španělsko-české slovníky vytvořené korpusem InterCorp a vyhledávat tak možné překladové ekvivalenty nebo výrazy významově podobné a kontextuálně vhodné možnosti nahrazení španělského výrazu. Vyhledávač *Treq* nabízí také filtry pro vyhledávání: lze vyhledávat lemmata, tedy základní slovníkové tvary, víceslovné jednotky, u kterých je však zvýšená míra chybovosti, regulární výrazy, za použití speciálních znaků, a filtr pro rozlišování velkých a malých písmen.

Při práci s *Treq* může nastat problém, kdy aplikace nedokáže vyhledat potřebný překladový ekvivalent nebo nachází kontextuálně nevhodné varianty. V těchto případech byly použity jiné aplikace či vedlejší zdroje. Jsou to třeba veřejně dostupné digitální slovníky: španělský slangový slovník *Jergozo*, portál hispánského žargonu *Jergas hispanas* či *Španělsko-český praktický slovník*, Lingea.

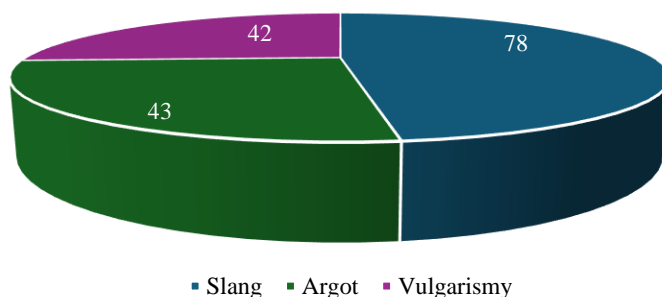
Přesnější hodnocení aplikace *Treq* je zahrnuto v závěrečné části této práce.

¹³ Václav CVRČEK, INTERCORP. In: Petr Karlík, Marek Nekula, Jana Pleskalová (eds.), *CzechEncy Nový encyklopedický slovník češtiny*, 2017, dostupné z: <https://www.czechency.org/slovník/INTERCORP> [cit. 09. 12. 2023].

¹⁴ Martin VAVŘÍN, Alexandr ROSEN, *Treq – databáze překladových ekvivalentů*. FF UK, Praha, 2015, dostupný z <http://treq.korpus.cz>.

4. ANALÝZA VYBRANÝCH LEXIKÁLNÍCH JEDNOTEK

Jak již bylo uvedeno v úvodní části práce, předmětem práce jsou slangové, argotické a vulgární výrazy použité v díle. Pro zjištění dat, potřebných pro analýzu, jež je jádrem této práce, byl proveden výzkum četnosti. Zkoumány byly výrazy, jež se vyznačují vysokou frekvencí užití autorem v románu, ojediněle použité výrazy nebyly brány v úvahu. Výsledkem je graf níže:

Z grafu je zřejmé kolik výrazů obsahuje každá ze tří skupin. Pro přehlednost byly tyto tři skupiny zkoumány jednotlivě. V rámci každé skupiny byly analyzované výrazy seřazeny na základě frekvence jejich výskytu v románu. Výrazy jsou tedy uspořádané dle četnosti užití od těch, jež se v díle objevují nejčastěji, až po ty ojediněle použité. V případech, kdy se v románu vyskytlo stejné množství různých výrazů – bylo pro ně uplatněno pravidlo abecedního řazení.

Každé heslo bylo zadáno do slovníku *Treq* pro získání nejvhodnějšího překladového ekvivalentu.

4.1. Slangové výrazy

• *Viejo, vieja, viejos*

Daný výraz je nejčastěji užitým hovorovým výrazem v celém románu. Jedná se o 105krát objevující se označení pro rodiče. Do celkového počtu byly zahrnuty varianty v mužském a ženském rodě a také v množném čísle. *Viejo* či *vieja*, jakožto přídavné jméno popisující starší osoby nebyly započítávány.

Zadáme-li heslo *viejo* do slovníku *Treq*, zobrazí se nám několik variant překladu: *starý, kámoš, chlap, stařec, stařík* aj. Ne všechny tyto možnosti však zapadají do kontextu, použijeme-li je jakožto překladový ekvivalent. Nejvhodnější variantou překladu poslouží výraz s relativně nízkým ukazatelem frekvence – *fotr*.

*El viejo me pregunta qué he hecho hoy. (s. 72) (Fotr se mě ptá, co jsem dnes dělal.)*¹⁵

¹⁵ Všechny překlady ukázek jsou dílem autora této práce.

V případě *vieja* slovník *Treq* nenachází vhodný překlad. U tohoto hesla tedy ponecháme spisovnou formu *matka*.

—*Carlos, qué bien estarías con el pelo cortito y una corbata, incluso una pajarita —dice la vieja.* (s. 51) („*Carlosi, tobě by slušely krátké vlasy a kravata, dokonce i motýlek,*“ říká *matka*.)

Mluvíme-li o hovorovém označení otce a matky jako celku, přicházíme k výsledku, že čeština nedisponuje běžně užívaným slangovým výrazem o významu „rodiče“. Slovník *Treq* jako překladový ekvivalent nabízí výraz *starý*, tedy přímý překlad hesla *viejo*. V případě, že chceme použít tuto možnost, v daném případě v množném čísle, musí její význam jasně vyplývat z kontextu.

Mi hermana es un coñazo, está siempre fisgando y se entera de todo, pero estas cosas no se las dice a los viejos. (s. 48) (*Moje sestra je osina v zadku, pořád slídí a všechno vyzvídá, ale starým se tyhle věci neříkají.*)

- **Tronco**

V románu se *tronco* objevuje celkově 80krát. Tento výraz slouží v první řadě pro oslovení přátel. *Treq* jako český ekvivalent tomuto výrazu nabízí *kámoš*. V češtině se v případě oslovení kamaráda používají také tyto výrazy: *kámo*, *brácho* či třeba i *chlope*.

—*Ya te digo. Hoy estoy que no paro, tronco.* (s. 217) („*Ti říkám, kámo, dnes se nezastavím.*“)

- **Tío, tía**

V mluveném jazyce se tyto výrazy používají pro označení kamarádů nebo také náhodných osob. Varianta v mužském rodě je v románu použita 37krát; ta v ženském 22krát. Při překladu tohoto výrazu je třeba brát v úvahu míru familiárnosti, ve které se *tío* a *tía* objevují. V závislosti na kontextu díla můžeme rozlišovat oslovení blízkého člověka, kamaráda či kamarádky, či neznáme třetí osoby. Slovník *Treq* nám pro heslo *tío* nabízí následující varianty překladu: *kámoš*, *brácha/chlápek*, *chlapík*. V románu se častěji objevuje v kontextu zmínění někoho neznámého.

Es un tío en Texas que se dedica a matar con una sierra eléctrica a toda la gente que pasa por su casa, y lleva una careta que se ha hecho con pieles humanas... (s. 100) („*Je to chlapík z Texasu, který zabíjí motorovou pilou všechny, co projdou kolem jeho domu, a nosí masku z lidské kůže.*“)

Pro heslo *tía* *Treq* nenachází vhodný český ekvivalent, avšak při vyhledávání *tío* se zobrazují hesla pro ženskou variantu tohoto výrazu: *holka*, *ženská*.

Lo siento. No voy a ir... Estás con alguien, ¿verdad? ¿Estás con otra tía? (s. 83)
(*Omlouvám se, ale nejdu... Jseš s někým, že? Jseš s jinou holčkou?*)

- **Pillar**

Sloveso *pillar* disponuje spoustou významů, které se můžou měnit v závislosti na kontextu. V románu se objevuje hlavně s argotickým podtextem (viz podkapitola 3.2.), avšak v 28 případech můžeme zařadit sloveso *pillar* do kategorie hovorového jazyka.

V románu se objevuje hlavně v přeneseném významu „vzít, chytit, pobrat“, *Treq* pak nabízí výrazy *chytit, dostat, chytnout, čapnout, sebrat* jako překladové ekvivalenty.

Hay una mesa que se ha quedado libre y le digo a Roberto que le pille, rápido, antes de que nos la quiten. (s. 14) (*Je tu volný stůl a já říkám Robertovi, aby ho rychle čapnul, než nám ho vezmou.*)

Slovník *Treq* také nabízí variantu *sehnat*. Takto můžeme sloveso *pillar* přeložit v pěti případech.

—*¿Me pillas tú la entrada, Roberto?* (s. 98) („**Seženeš** mi lístek ty, Roberto?“)

Tříkrát je toto sloveso užito v souvislosti s autem či jízdou. Pro tento případ *Treq* nenabízí kontextuálně vhodný překlad. Originálním návrhem pak poslouží *vzít po*.

Pillo la Emetreinta y entro por plaza de Castilla. (s. 34) (**Vzal jsem to po** Emtřicítce a vjel na Kastilské náměstí.)

Jednou se *pillar* objevuje ve významu „zaujmout horizontální polohu“ tedy „jít spát“. V tomto případě bychom zase využili originálního synonymického návrhu *lehnout si* nebo *natáhnout se*.

—*Bueno, ya es hora de pillar la horizontal* —dice. (s. 28) („No, už je na čase **jít si lehnout**,““ říká.)

- **Pela, pelilla**

Jedná se o hovorové označení pro bývalou španělskou měnu (španělská peseta) používanou do roku 2002. *Pela/s* lze nalézt v textu 26krát, z toho jedenkrát jako deminutivum. Slovník *Treq* nenachází vhodný překlad pro tento výraz, avšak vezmeme-li do úvahy význam slova, lze odvodit český ekvivalent – *prachy* či *love*. Jako zdobnělinu lze použít *prašule*.

Cuando termina de cortarla en dos con su navaja, se mete las pelas de Roberto en el bolsillo. (s. 59) (*Když ji rozřízne nožem napůl, strčí si **prachy** od Roberta do kapsy.*)

—*Qué bien vivís, hijoputas. Mientras los demás curramos para ahorrar unas pelillas para pagarnos el verano, vosotros ya tenéis el chaletito esperando a que os dignéis*

aparecer, tronco. (s. 190) („*Jak dobře si žijete, vy sráči. Kámo, zatímco my ostatní makáme, abychom ušetřili nějaké prašule na léto, vy už máte svůj domeček, který čeká, až se tam uráčíte ukázat.*“)

- **Movida**

I když je výraz *movida* běžně užíván ve španělské mluvě (v románu se objevuje 23krát), *Treq* pro toto heslo nenachází žádnou českou variantu, navíc je tento výraz použit v několika významech. Juan Manuel Oliver definuje *movida* jako slovo, které vyjadřuje myšlenku pohybu. Významová škála, kterou disponuje, je velmi široká a abstraktní, konkretizuje se v kontextu, v němž se objevuje; může znamenat útěk zločinců před policií, předávání drog mezi narkomany a dealery, vycházka za zábavou, něčí každodenní život apod.¹⁶ RAE definuje tento termín jako flám, zábavu nebo randál či rámus¹⁷ Tyhle varianty částečně vystihují význam hesla *movida*, však v případě příkladové věty lépe významově zapadají výrazy *mejdan*, *kalba* či *pařba* (originální návrh).

—*Bueno, eso es igual. Oye, qué movida más guay la del sábado, ¿no, tronco? Habrá que repetirla...* (s. 69) („*No, to je jedno. Poslyš, nejvíc dobrý ten sobotní mejdan, že jo, kámo? Budeme si to muset zopakovat...*“)

V následující příkladové větě výraz *movida* je použit ve smyslu „ruch, dění“. Při překladu bychom použili synonymum *událost* nebo přímo i slovo *děni*

En el telediario, ponen las noticias de siempre: la maldita antorcha, el rey en la Expo y la movida de Yugoslavia (hoy los serbios han bombardeado no sé qué pueblo y las fuerzas de la ONU han intervenido en un aeropuerto). (s. 213) (*V televizi ukazují zas ty samé zprávy: zatracenou pochodeň, krále na Expo a události v Jugoslávii [dnes Srbové bombardovali nevím jaké město a jednotky OSN zasahovaly na letišti].*)

- **Gordo, gorda**

Adjektivum *gordo* označující něco či někoho tlustého či silného se v románu objevuje několikrát, avšak pouze 2krát v hanlivém slova smyslu. Z výsledků vyhledávání slovníku *Treq* můžeme zvolit pár kontextuálně vhodných variant – *tlust'och* a *tlouštítk*.

Dentro un gordo con barbas nos dice que están a punto a cerrar. (s. 45) (*Uvnitř nějaký tlust'och s plnovousem říká, že se chystají zavřít.*)

¹⁶ „Movida“ v Juan Manuel OLIVER, *Diccionario de argot*, Madrid: Sena, 1987, s. 202.

¹⁷ „Movida“ v REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario de la lengua española*, 23.^a ed. [versión 23.6 en línea], dostupné na: <https://dle.rae.es/movida?m=form>, [cit. 11. 12. 2023].

Pro variantu v ženském rodě slovník *Treq* nabízí třeba *tlustá, buclatá, boubelka*. Jedná se o hanlivé, občas až vulgární oslovení. *Gorda* je běžně používané postavami díla oslovení pro mladé ženy v jejich okolí (celkově 16krát byly označeny tímto slovem). Při překladu můžeme použít *Treqem* nabídnuté ekvivalenty. Tyto možnosti však ne vždy vyjadřují stejnou míru expresivnosti, co se týče kontextu. Jako řešení připadá v úvahu přeložit *gorda* pomocí českých hanlivých výrazů, které mají stejný či podobný význam (*bachyně, svině, tlustoprška*), avšak bereme do úvahy, že se význam hesla může měnit v závislosti na kontextu. Tak například mnoho českých ekvivalentů mají vulgární či sexuální podtext (*čůza, čubka, děvka, šlapka, štětko*), avšak ne nesou významový rys „tlustá“. Můžeme taky zvolit více neutrální označení o významu „nadávka či hanlivé označení ženy bez sexuálního podtextu“ – *děvka*.¹⁸ U první příkladové věty použijeme spíše neutrální hovorový výraz *ženská*.

En la tele ha salido la gorda que presenta el culebrón sudaca de turno. (s. 74)
(V televizi se objevila **ženská**, která uvádí jihoamerickou telenovelu dne.)

U druhé příkladové věty použijeme jiný výraz (*mrcha*), který lépe vystihuje vztah hlavního hrdiny ke své sestře, který ji vnímá jako zlou, na základě úryvku, z nějž byla vzata příkladová věta.

La gorda coge el teléfono y me dice que ni se me ocurra cambiar de canal. (s. 74) (*Ta mrcha zvedne telefon a říká, ať mě ani nenapadne přepnout kanál.*)

- **Chaval, chavalito/a, chavalote**

Jedná se o frekventovaně užívané označení pro mladého muže či mladou ženu ve Španělsku. V samotném románu se objevuje 11krát. Jako překladové ekvivalenty tohoto slova v mužském rodě *Treq* nabízí *kluk, chlapec, mladík, mladý*, které jsou zaměnitelné v kontextu věty uvedené níže.

—*Vete a tu casa, chaval, que estás borracho —dice, empujándome.* (s. 26) („Běž domů, **chlapče**, jsi opilý,“ řekne a odstrčí mě.)

Pro variantu v ženském rodě výsledek vyhledávání nabízí *holka* či *děvče*. V případě příkladové věty s deminutivem použijeme v překladu deminutivum slova *děvče*.

¿*Cuánto cobráis por los cuatro, chavalitas?* (s. 27) (*Kolik si účtujete za vás čtyři, **děvčátka?***)

V následující větě je užito augmentativum od slova *chaval* v množném čísle. Sémanticky tomuto výrazu odpovídá varianta *chlapi*.

¹⁸ „Děvka“ v HUGO, *Slovník nespisovné češtiny*, s. 109.

—*Esperad, chavalotes ... ¿Qué queréis vosotros, jóvenes?* (s. 68) („Počkejte, **chlapi...** Co vy mladí chcete?“)

- **Fili**

Výrazem *fili* oslovuje hlavní hrdina románu služebnou rodiny původem z Filipín, a to celkově 17krát. V češtině neexistuje hovorový výraz označující občana Filipínské republiky, tudíž při překladu použijeme oficiální název, tj. *Filipínka*, nebo můžeme ponechat zkrácenou verzi *Fili*.

Luego, desayuno con prisas en el salón y le pregunto a la fili si ha llamado alguien. (s. 86) (*Potom se ve spěchu nasnídám v obýváku a zeptám se Fili, jestli někdo nevolal.*)

- **Rular**

Pro 15krát použité sloveso *rular* slovník *Treq* nachází pouze *srolovat* jako překladový ekvivalent. Pomocí vedlejších nástrojů jsme zjistili, že význam slovesa je „balit (cigaretu)“,¹⁹ jež i použijeme při překladu.

Roberto está rulando. Yo saco el Abadí y comienzo a pegar una ele. (s. 60) (*Roberto balí. Já vytáhnu Abadí a začnu slepovat elko.*)

- **Enano**

Daný výraz, užitý 14krát, se ve španělské hovorové mluvě používá jako označení pro děti. V průběhu románu hlavní hrdina oslovuje mladšího sourozence pomocí daného výrazu. Vezmeme-li danou informaci v potaz, lze odvodit český hovorový výraz, který má stejnou funkci – *prcek*. Slovník *Treq* taktéž nabízí další vhodné výrazy, např. *mrňous*, *špunt*, *spratek*.

Se pone al teléfono mientras yo veo la tele. Cuando cuelga, el enano se levanta y dice que va a casa de Nacho. (s. 223) (*Zatímco se dívám na televizi, telefonuje. Když prcek zavěsí, zvedne se a řekne, že jde k Nachovi domů.*)

- **Curro, currar**

Podstatné jméno *curro* a od něj odvozené sloveso *currar* se na stránkách románu objevují celkově 13krát. *Treq* pro tento výraz nabízí spisovné *práce* a také adaptovaný anglicismus *džob*. Pro sloveso *currar* *Treq* nabízí spisovné pouze *pracovat*. Originálním návrhem je sloveso *makat*.

¹⁹ „Rular“ v Lingea: *Španělsko-český praktický slovník* [verze 4.1 online], dostupné z <https://slovniky.lingea.cz/spanelsko-cesky/rular>, [cit. 11. 12. 2023].

*Voy a ver si puedo sacarme un **curro** como socorrista y luego puede que vaya a ver a Santi, la batera, a La Manga.* (s. 57) (*Chystám se zjistit, jestli se mi podaří sehnat **práci** plavčíka, a pak se možná půjdu podívat na Santiho, toho bubeníka, do La Mangy.*)

*Mientras los demás **curramos** para ahorrar unas pelillas para pagarnos el verano, vosotros ya tenéis el chaletito...* (s. 190) („...zatímco my ostatní **makáme**, abychom ušetřili nějaké prašule na léto, vy už máte svůj domeček...")

- **Coña**

Výraz *coña* se v románu objevuje 10krát. Slovník *Treq* pro něj nabízí české ekvivalenty *sranda* či *legrace*. U první příkladové věty použijeme originální návrh *kecy*.

—*VENGA, DÉJENSE DE COÑAS Y BAJEN AQUÍ LAS NARICES, JÓVENES, QUE ESTAMOS YA EN FASE DE DESPEGUE.* (s. 117) („*No tak, kluci, nechte těch **keců** a nastražte nosy, už budu startovat.*“)

Ne vždy tento výraz můžeme přeložit pomocí výše uvedených ekvivalentů. V druhé příkladové větě se výraz *coña* objevuje jako součást ustáleného slovního spojení *ni de coña*, které znamená „v žádném případě“²⁰. Pro toto slovní spojení *Treq* nabízí výraz *těžko*.

—*A ÉSA NO TE LA PAPEAS NI DE COÑA, CARLOS.* (s. 117) („*Tu **těžko** sbalíš, Carlosi.*“)

- **Hombre**

Oslovení *hombre* je v románu použito taktéž 10krát. Jedná se o významově podobné oslovení výše analyzovaným heslům *tío*, *chaval*, *tronco*. Slovník *Treq* jako překladové ekvivalenty zobrazuje: *muž*, *člověk*, *chlap*, *kámoš*, *pán*, *mužský*, *chlápek*. Některé z těchto možností jsou přímými překlady a nejsou hovorového rázu. Při překladu pak vnímáme míru formálnosti v rámci kontextu pro zvolení lepší varianty pro překlad. V případě příkladové věty použijeme výraz *člověk* ve vokativu.

—*Hombre, Carlos. Hacía bastante tiempo que no venías por aquí —dice—.* (s. 87) („*Carlosi, **člověče**, už je to dlouho, co jsi tu nebyl,*“ říká.)

- **Mosquear(se), mosqueado**

Tento výraz najdeme v románu 10krát. Jako překladové ekvivalenty nám *Treq* nabízí *naštvat (se)*, *rozzlobit (se)*, *bručet*. Pro překlad použijeme výraz vulgárnějšího rázu *nasrat*.

Bueno, mi hermano se empieza a mosquear y le dice que no diga bobadas y que ya es hora de que se vaya a casa y deja de joder... (s. 80) (*No a můj bratr **se nasral** a říká mi, at' neříká nesmysly a že je čas, aby šel domů a přestal srát...*)

²⁰ „Coña“ v RAE, *Diccionario de la lengua española* [online], 23.^a ed.

V následující větě přeložíme tento výraz pomocí slovesa *rozčilovat se*.

—*No te mosquees, Miguel. A Manolo y a mí también nos han dejado plantados.*
(s. 230) („*Nerozčiluj se, Migueli. Manolovi a mně už taky kdysi dali košem.*“)

Jednou se v textu objevuje také přídavné jméno odvozené od slovesa *mosquear*.

¿*Estás mosqueada conmigo?* (s. 212) (*Jseš na mě naštvaná?*)

- **Travelo**

Tento 9krát objevující se výraz slovník RAE nedokáže definovat. Slovník *Treq* taktéž nenachází možnosti překladu. Z vedlejších zdrojů zjišťujeme, že výraz slouží pro pojmenování *transvestity/transvestitky* či *transsexuála/transsexuálky*.²¹ Pro překlad tohoto výrazu použijeme výraz *transka*.²²

—¿*Y si pillamos unos travelos, ahora que estamos todavía un poco cachondos?* —dice Roberto. (s. 127) („*Co kdybychom sehnali nějaké transky, dokud jsme ještě trochu nadrženi?*“ říká Roberto.)

- **Caña**

Jedná se o označení pro pivo běžně používané ve Španělsku. V textu ho najdeme 8krát. Slovník *Treq* nám sice zobrazuje *pivo*, avšak pojem *caña* („*vysoká úzká sklenka*“)²³ definuje spíše velikost, a ne jakýsi druh či přímo pivo. Pro tento výraz použijeme tedy ekvivalentní české pojmenování založené na velikosti – *malé*.

Le digo a Manolo que me ponga una caña. (s. 227) (*Říkám Manolovi, aby mi dal jedno malé.*)

- **Piba**

Pro tento výraz *Treq* nic nenachází. Některé slovníky definují výraz jako *děvče*²⁴ nebo jako ekvivalentní již analyzovanému heslu *chaval*²⁵. V románu se objevuje celkově 8krát, a to jenom ve verzi ženského rodu. Pro předklad zvolíme tytéž výrazy, co i pro heslo *chaval(a)*.

Si no le echamos una mano, es tan tímido que no va a conseguir salir nunca con una piba. (s. 14) (*Když mu nepomůžeme, bude tak plachý, že si nikdy nenajde holku.*)

- **Pijo, pija, pseudopijos**

²¹ „Travelo“ v *Jergas hispanas*, dostupné z jergasdehablahispana.org/index.php?tipobusqueda=3&pais=es&palabra=travelo. [cit. 15. 12. 2023].

²² „Travelo“ v HUGO, *Slovník nespisovné češtiny*, s. 456.

²³ „Caña“ ve Josef Dubský, *Španělsko-český slovník*, Praha: Státní pedagogické nakladatelství, [1959], s. 134.

²⁴ *Ibid.*, s. 516.

²⁵ „Pibe, ba“ v *Nuevo diccionario esencial de la lengua española*, Tres Cantos, Madrid: Santillana, [2000], s. 964

Výrazem *pijo* se v románu objevuje 6x. Pro něj *Treq* nabízí *nafinténej, snobák, snobský, snobík*, které ale nezapadají kontextuálně do příkladové věty. Po konzultaci s RAE jsme zjistili, že *pijo* taktéž disponuje významem „mužský úd“,²⁶ pro nějž *Treq* nabízí taktéž ekvivalenty – *péro, pták, ocas, kokot*. V tomto případě tyto výrazy mají přenesený význam a používají se jako nadávka.

*Tú es que ya estás hecho un auténtico currante... Y tú un **pijo** disfrazado... Pensaré en ti cuando me meta en la piscina... Cabrón.* (s. 48) (Protože už jsi skutečný pracant... A ty jsi **kokot** v přestrojení... Vzpomenu si na tebe, až budu skákat do bazénu... Hajzle.)

Pija se v textu románu objevuje pouze jednou. Z nabídnutých *Treqem* překladových ekvivalentů můžeme využít jen několik: *nafoukaná, rozmazlená, snobácká, cuchta*. Originálním návrhem je pak *fiflena*.

*Una **pija** con voz de pito berrea como una cerda a mi lado...* (s. 168) (Nějaká **fiflena** s pisklavým hlasem funí vedle mě jako prasnice.)

Taktéž jednou se v románu slovo *pseudopijos*. Zadáme-li heslo *pijos* do *Trequ* zobrazí se nám možnosti překladu typu *zazobanci, smetánka, snobíci*. Předponu *pseudo-* pak interpretujeme pomocí slova *rádoby*.

*Detrás de ella, un par de **pseudopijos** de facultad con camisas a rayas nos miran.* (s. 20) (Za ní na nás zírá dvojice, **rádoby smetánka** z fakulty v pruhovaných košilích.)

- **Bobada**

Daný výraz slovník *Treq* definuje slovy *hloupost, nesmysl, blbost, pitomost*. Při překladu tohoto 7krát užitého výrazu použijeme zmíněná slova.

—*Venga, Miguel, basta de **bobadas**.* (s. 65) („No tak, Migueli, už dost těch **nesmyslů**.“)

- **Chunga**

Přídavné jméno *chungo* slovník *Treq* nabízí nahradit slovy *hnusný, blbý* či *průser*. V textu románu je 7krát použitá varianta v ženském rodě. Pro její překlad použijeme jednu z nabízených možností.

*El chollo allí se acabó. El Raro está en una situación muy **chunga**.* (s. 47) (Kšeft je u konce. Raro je v docela **blbé** situaci.)

- **Colega**

²⁶ „Pijo“ v RAE, *Diccionario de la lengua española* [online], 23.^a ed.

Výraz *colega* v slangovém pojetí slouží pro označení kamarádů a přátel. *Treq* pro tento sedmkrát objevující se výraz nabízí velké množství překladových ekvivalentů, z nichž vyzdvihneme *kámoš* a *parťák*.

—*Sí, a la Expo. Allí queremos irnos a pasar unos días yo y mis colegas.* (s. 189) („*Ano, na Expo. Já a moji part'áci tam chceme strávit několik dní.*“)

- **Marcha**

Podstatné jméno *marcha* se v textu objevuje 6krát. Představuje koncept ruchu a pohybu, významově se přibližuje k heslu *movida*. *Treq* nám nabízí tyto kontextuálně vhodné možnosti překladu: *pohyb*, *chod*, *akce*. Originálním návrhem poslouží *ruch* či od něj odvozené výrazy, případně ekvivalenty pro překlad hesla *movida*.

—*A MÍ ME ES IGUAL. A CUALQUIER SITIO CON MARCHA.* —*dice Manolo.* (s. 117) („*MNĚ JE TO JEDNO. KAMKOLIV, KDE JE RUŠNO,*“ říká Manolo.)

- **Molar**

Sloveso *molar* je v románu užito 6krát a je často používaným výrazem španělské mládeže. Slovník *Treq* však nenabízí vhodné překladové možnosti. Opírat se budeme o definici RAE, která definuje *molar* jako „mít rád, připadat příjemný nebo báječný“. Na základě této definice přicházíme s originálními návrhy *líbit se*, *žrát*, *zbožňovat*.

Al Carlos lo que le mola ahora es Dedé. Está obsesionado. (24) (*Carlos teď žere Dedé. Je posedlý.*)

- **Barbas**

Termínem *barbas* se označuje osoba s výrazným plnovousem, pracující v knihkupectví, kam hlavní hrdina přichází. Toto označení je v románu použito 5krát. Slovník *Treq* k předkladu nám nabízí využít *vousáč*.

Pagamos al barbas y salimos. (s. 46) (*Zaplatili jsme vousáči a vyšli ven.*)

- **Burrada**

Výraz *burrada* (5krát užitý) je významově přiblížen heslu *bobada*. *Treq* při vyhledávání nabízí tytéž výrazy *hloupost*, *nesmysl*, *blbost*, a dále *pitomost*, *kravina*.

A saber qué nueva burrada se le ha ocurrido ahora. (s. 55) (*Kdo ví, s jakým novým nesmyslem přijde teď.*)

- **Guiri**

Podstatným jménem *guiri* se hovorově označuje turista/turistka. V případě zkoumaného románu je zde heslo *guiri* použito 5krát jakožto přídavné jméno, pro nějž *Treq* nabízí *cizí* jako

překladový ekvivalent. V případě příkladové věty byla nabídnutá varianta překladu lehce modifikována.

—¿Estoy como qué? —pregunta ella con acento **guiri** muy marcado. (s. 124) („Jsem jako co?!“ -ptá s výrazným přízvukem **cizího původu**.)

- **Litro, litrona**

Výrazy *litro* (4krát v románu) a *litrona* (jednou) se v románu označuje nádoba, většinou láhev, o objemu 1 l s alkoholickým nápojem, v první řadě pivo. *Treq* pro přeložení těchto dvou výrazů nabízí *litrovka*. V případě příkladových vět nabídnutý výraz nezapadá kontextuálně, lépe řečeno, v češtině se v daném kontextu nepoužívá. Zvolíme tedy jiný výraz, který by lépe vystihl smysl věty s ohledem i na stylistické zařazení. V prvním případě konkretizujeme výraz *litro* a zaměníme jej českým ekvivalentem *pivo*. V druhé větě *litrona* zaměníme obecnějším *flaška*. Nabídnuté možnosti překladu jsou originálním návrhem.

Joder. Ten cuidado, que casi me tiras el **litro**. (s. 14) (*Do hajzlu. Buď opatrný, málem jsi mi shodil pivo*.)

Le damos dos besos a Celia y vamos a una bodega a pillar un par de **litronas**. (s. 58) (*Loučíme se s Celií a jdeme do obchodu pro pár flašek*.)

- **Maki**

Výraz *maki* se v románu objevuje 5krát. *Treq* pro tento výraz nic nenachází, a tak jeho význam a následně i překladové ekvivalenty byly zjišťovány pomocí vedlejších zdrojů.

Používání podobných slangových nebo hovorových výrazů se může regionálně lišit a jejich význam nemusí být všeobecně srozumitelný. Jelikož je možné, že výraz *maki* v určité komunitě nebo subkultuře má specifický slangový význam, pro získání přesnějšího výkladu, byly osloveni rodilí mluvčí a osoby pravděpodobně obeznámené s tímto slangem. Tak v první příkladové větě *maki* může nést význam slova *maqueado* – elegantní, dobře oblečený.²⁷ Jelikož ani pro *maqueado* *Treq* nenabízí možnosti překladu, přicházíme s originálními návrhy, které vychází z definice slova, – *frajerský, fešácký, švihácký*. Jiný zdroj zas uvádí, že *maki* může označovat někoho, kdo se chová okázalé, předvádí se. Vnímáme-li *maki* tak, pak můžeme jej vyjádřit pomocí slov *frajer, fešák, švihák, štramák, borec*.

Va vestido con pantalones apretados y calcetines blancos, muy **maki**. (s. 17) (*Má na sobě přiléhavé kalhoty a bílé ponožky, fakt frajer/Je oblečen do přiléhavých kalhot a bílých ponožek, docela borec*.)

²⁷ „Maqueado“ v José María IGLESIAS, *Diccionario de argot español*, Madrid: Alianza Editorial, 2003, s. 88.

V následujících případech se setkáváme s *maki* jako s označením přízvuku přítele postavy románu. Ve španělštině neexistuje žádný obecně uznávaný význam slova *maki*, který by souvisel s přízvukem nebo dialekty. Jelikož nepřicházíme k přesnému významu slova v tomto kontextu, při překladu použijeme výše uvedené překladové varianty.

El novio de Laura, que tiene acento de maki, dice: ... (s. 102) (*Lauřin přítel s frajerským přízvukem říká: ...*)

El maki nos pasa el porro. (s. 102) (*Frajer nám posílá joint.*)

- **Mili**

Výrazem *mili* se myslí „vojenská služba“. Toto slovo se v románu objevuje 5krát. Jako variantu překladu pro něj *Treq* nabízí *vojna*.

—¿Has hecho ya la *mili*? —pregunta Roberto. („*Už jsi byl na vojně?*“ ptá se Roberto.)

—Hombre, ya te digo. Pero la *mili* ya no es ná. (s. 103) („*No jasně, člověče. Ale vojna už není nic.*“)

- **Paliza**

Toto heslo se v románu objevuje 4krát ve spojení s fyzickým napadením jako výraz *dar una paliza*. Pro tento výraz v daném kontextu *Treq* jako překladové ekvivalenty nabízí *nakopat prdel/zadek, zbít, zmlátit*.

La última vez que salí a hacer la compra me vinieron tres gamberros y me dijeron que si no les daba dinero, me iban a dar una paliza. (s. 87) (*Když jsem šel naposledy nakupovat, přišli ke mně tři grázlové a řekli mi, že jestli jim nedám peníze, zmlátí mě.*)

Jedenkrát se slovo *paliza* objevuje ve frazému *dar la paliza*, jež označuje něco způsobující únavu, vyčerpání. *Treq* v tomto případě nenabízí kontextuálně vhodnou variantu překladu. Originálními možnostmi překladu můžou posloužit *vyčerpávat, trápit se, namáhat se*.

¿No sería mejor que te fueras después de funeral en vez de *darte la paliza* de ir y volver el viernes? (s. 224) (*Nebylo by pro vás lepší jet až po pohřbu, než se v pátek trápit s cestou tam a zpět?*)

- **Rollo**

V románu se *rollo* objevuje 5krát. Ve španělské mluvě tento výraz disponuje spoustou významů, třeba otravná a nudná osoba nebo věc či věc, činnost, aktivita, záležitost, svět nebo prostředí, o kterém se mluví nebo do kterého je člověk zapojen.²⁸ Při zadání hesla do *Trequ* se

²⁸ „Rollo“ v Aquilino Sánchez, *Gran diccionario de la lengua española*, Madrid: Sociedad General Española de Librería, 2000, s. 1674–1675.

zobrazí výrazy, spojené s aktem mluvení: (říkat) *kecy*, *kraviny*, *nesmysly*. *Treq* taktéž nabízí *randění*, *mechtle*, odkazující na mezilidské vztahy. Také slovník zobrazuje slovo *hromada*, pro případy jeho použití se slovy typu *věci*, *problémy*, *záležitosti* (*hromada věcí*, *problémů*, *záležitostí* apod.). Výraz *kecy* (či jemu podobné) můžeme použít při překladu třikrát.

La democracia, la libertad, etcétera, etcétera. El rollo sesentayochista pseudoprogre de siempre. (s. 73) (*Demokracie, svoboda, atd., atd. Běžné pseudopokrokové kecy osmašedesátníků.*)

Dvakrát je *rollo* součástí frazému *cortar el rollo*. Slovo *cortar* zde má význam „přerušit, utnout“ (viz *Treq*) a *rollo* se významově podobá *movida* (viz heslo *movida*). Frázi pak přeložíme jako *utnout zábavu*.

—¿Ya hemos llegado? —se restriega los ojos—. *Lo siento por haberte cortado el rollo. Me ha sentado supermal el costo.* (s. 170) („Už jsme tam,“ *protírá si oči.* „Omlouvám se, že jsem ti *utnula zábavu*. Ten hašíš mi opravdu neseď.“)

● **Talego**

Tento 5krát objevující se výraz označuje bankovku o 1000 pesetách²⁹ (bývalá španělská měna, viz heslo *pela*). Zadáme-li heslo do vyhledávače slovníku *Treq*, jediný významově přiblížený výsledek je *tisícový*, od něžž můžeme odvodit ekvivalent tomuto výrazu užívající se v Česku – *tisícovka*.

Le doy cuatro talegos a Miguel, que se los mete en la bolsita de cintura. (s. 60) (*Dal jsem Miguelovi čtyři tisícovky, který si je hodil do ledvinky.*)

Všechny následující výrazy se v textu objevují nejméně jedenkrát. Vzhledem k jejich nízké frekvenci jim nebude věnovaná stejná pozornost jako předchozím heslům. U těchto výrazů vždy vysvětlíme jejich význam a následně český ekvivalent. Překladové možnosti jsou uvedeny na základě konzultace se slovníkem *Treq*. V případě, že slovník *Treq* nenalezl vhodný překladový ekvivalent, byl použit jiný zdroj.

- **Apañar** – vyřešit, dát do pořádku, opravit – *zařítit, obstarat, sehnat, splášt*.
- **Dichoso** – šťastný, radostný, blažený – *zatracený, pitomý*.
- **Maldito** – prokletý – *zatracený*, (vulg.) *zasraný, posraný, zkurvený*.
- **Masoca** – masochistický – *masochista*.
- **Mono** – opice, opičák – *sladký, milý/krasavec, sympaták*.
- **Flipar** – být ohromen – *čumět (To čumím!)*

²⁹ „Talego“ v RAE, *Diccionario de la lengua española* [online], 23.^a ed.

- *Liarse* – balit (také cigaretu), flirtovat, vést plotky.
- *Manotazo* – velká ruka – *pěst, rána*.
- *Napias* – velký nos – *frňák, nosan*.
- *Papear* – jíst, dát si něco – *baštit*.
- *Potar* – zvracet – *blít, poblít*.
- *Vejeje* – starší člověk – *dědek, stařík, starouš*.
- *Yanqui* – Američan – *Amík, yankee*.
- *Borde* – pův. okraj, obruba – *protivný, protiva*.
- *Gabacho* – Francouz – *žabožrout*.
- *Gayumbos* – *trenky, trenčle, spodáry*.³⁰
- *Jarra* – džbán – *püllitr*.
- *Majo* – *sympatický, příjemný, hezký, roztomilý, krásný*.³¹
- *Niñatos, niñitos* – osoba mladá – *puberťák, děcko, usmrkanec*.
- *Tetas* – prsa – *cecky, kozy*.
- *Rape* – holení nebo zastříhování vousů/vlasů prováděné narychlo a nedbale.³²
- *A pata* – *pěšky*.
- *A cuatro patas* – *po čtyřech*.
- *Facha* – fašista, fašistický³³ – *fašoun*.
- *Guay* – super, skvělý, hezký – *hustý, cool*.
- *Madriz* – *Madrid*.
- *Mocoso* – usmrkaný, usoplený – *spratek, usmrkanec, fracek*.
- *Mogollón* – velké neuspořádané množství věcí³⁴ – *hodně*.
- *Nanáí* [nanay] – hovorový výraz pro posílení popření něčeho³⁵ – *nene*.
- *Pringao* – oběť loupeže, krádeže, podvodu nebo podvodného jednání³⁶ – *idiot, blbec*.
- *Sudaca* – (hanl.) *jihoamerický*.

³⁰ „Gayumbos“ ve *Španělsko-český praktický slovník* [online]. Lingea.

³¹ „Majo“ v RAE, *Diccionario de la lengua española* [online], 23.^a ed.

³² „Rape“, *ibid.*

³³ „Facha“ v Víctor LEÓN, *Diccionario de argot español y lenguaje popular*, Madrid: Alianza, 1992, s. 73.

³⁴ „Mogollón“ v Gregorio SALVADOR, *Diccionario Esencial Santillana de la lengua española*, Madrid: Santillana, 1991, s. 1317.

³⁵ *Ibid.*, s. 1347.

³⁶ „Pringao“ v LEÓN, *Diccionario de argot español y lenguaje popular*, s. 129.

4.2. Argotické výrazy

- **Pillar**

V kontextu obchodu s drogami sloveso *pillar* má význam „obstarat si (drogy)“. *Treq* pak nabízí při překladu použít *sehnat* či *splašit*. V tomto smyslu se výraz objevuje v textu 45krát, a tak se jedná o nejvíce užívané sloveso spojené s drogami.

Me ha dicho que mañana va a pillar doscientos gramos. (s. 32) (*Řekl mi, že zítra sežene 200 gramů.*)

- **Porro, porrito, emporrado**

Porro je běžně španěly užívané označení pro joint (marihuanová cigareta). Daný výraz se v románu objevuje 35krát, z toho 4x jako deminutivum. Pro tento výraz nám *Treq* jako české ekvivalenty nabízí *špek* či *brko*. Pro zdrobnělé varianty lze použít *brčko*. Slovník *Treq* taktéž nabízí běžné označení *joint* a také *malý jointík*, *pidijoint*.

Roberto le da unas caladas a su porro y aspira con fuerza, reteniendo un buen rato el humo en los pulmones. (s. 60) (*Roberto si několikrát potáhne ze svého brka, pořádně vdechne a dlouho drží kouř v plicích.*)

El novio de Laura, que tiene acento de maki, dice: bueno, nos hacemos un porrito, ¿no?, ¿que os parece? (s. 102) (*Lauřin přítel, co má frajerský přízvuk, říká: „Tak si dáme jointíka, co na to říkáte?“*)

Pouze jednou se v románu objevuje *emporrado* (přídavné jméno označující osobu omámenou marihuanou). *Treq* v případě tohoto výrazu nenabízí žádný překladový ekvivalent, avšak vycházející z kontextu užití lze v české slangové mluvě nalézt výrazy *zhulený*, *zkouřený*, které odpovídají definici španělského *emporrado*.

Por la noche, durante la cena, hago lo que puedo para que no se note mucho lo emporrado que estoy. (s. 105) (*Večer při večeři dělám, co můžu, aby na mně nebylo vidět, jak jsem zhulený.*)

- **Coca**

S tímto slovem se v románu setkáváme celkově 33krát. Jedná se o zkrácenou abreviaci substantiva *cocaína*. V českém jazyce se pro totéž používá výraz *koks*, jež i nabízí *Treq*.

Un poco más tarde, estoy metido en la cama, pero sé que tardaré un poco en dormirme por culpa de la coca. (s. 29) (*O něco později jsem v posteli, ale vím, že mi kvůli koks bude chvíli trvat, než usnu.*)

- **Costo**

Pro toto heslo slovník *Treq* nenabízí vhodný český ekvivalent, ale jedná se o Španěly poměrně často užívaný termín pro označení hašiše.³⁷ V samotném díle se objevuje v 27 případech.

—¿QUÉ ESTARÁS COMPRANDO TÚ? ¿COSTO O COCAÍNA, EH? ASÍ TE GASTAS EL DINERO DE MAMÁ Y PAPÁ... (s. 48) („A CO KUPUJEŠ TY? HAŠÍŠ NEBO KOKAIN? CO? TAKHLE UTRÁCÍŠ PENÍZE MÁMY A TÁTY...“)

- **Tripi**

Identický problém nastává i u termínu *tripi*, který se v díle vyskytuje 27krát. Slovník *Treq* sice jako možný překlad nabízí termín *tableta*, ten ale neodpovídá používání slova *tripi* v románu. V textu tento výraz představuje dávku halucinogenní drogy LSD.³⁸ V České republice se v tomto případě užívá termín *trip*, *papírek*, *lístek* či samotný název drogy – *LSD*.

El tripi es el camino al mismo estado, una especie de atajo artificial. (s. 40) (*LSD je cesta ke stejnému stavu, taková umělá zkratka.*)

- **Raya, rayita, rayote**

Daný výraz se v románu objevuje 14krát, z toho dvakrát v podobě deminutiva *rayita* a jednou v podobě augmentativa *rayote*. Ve všech třech případech lze jako český ekvivalent použít slova *čára* nebo *lajna*, vycházejí z definice „dávka kokainu nebo heroinu v prášku ke šňupání“.³⁹ *Treq* mimo jiné také nabízí *proužek* či *pěšinka*. Pro vyjádření zveličeného *rayote* použijeme pomocná slova typu *tlustý*, *velký*.

En el coche, Manolo corta unas rayas con su navaja y yo me hago un porro. (s. 22) (*V autě Manolo nožem nařeže pár čar a já si ubalím brko.*)

Pero es que nos metimos diez gramos entre los tres en dos días. Y el Raro, dale que te pego, rayita por aquí, rayita por allá... (s. 61) (*Ale pravda je, že my tři jsme za dva dny dali deset gramů. A Raro, pojď sem, ať ti dám jednu, lajna sem, lajna tam...*)

Manolo apaña tres rayotes. Nos los metemos. (s. 114) (*Manolo udělá tři tlusté čáry, hned si je dáme.*)

- **Yonqui**

Termín *yonqui* je použit 11krát. Jedná se o označení člověka závislého na heroinu.⁴⁰ *Treq* v tomto případě využívá termíny *smažka* nebo *feťák*.

³⁷ „Costo“ v RAE, *Diccionario de la lengua española* [online], 23.^a ed.

³⁸ „Tripi“ v RAE, *Diccionario de la lengua española* [online], 23.^a ed.

³⁹ „Raya“ v OLIVER, *Diccionario de argot*, s. 263.

⁴⁰ „Yonqui“ v RAE, *Diccionario de la lengua española* [online], 23.^a ed.

*Santi le agarra a uno por la camiseta y le pregunta algo. El **yonqui** dice que no con la cabeza.* (s. 151) (*Santi chytí jednoho z nich za košili a na něco se ho zeptá. Ten **fer'ák** kroutí hlavou, že ne.*)

- **Farla, enfarloparse, enfarlopado**

Pro výraz *farla* (užitý dvakrát) a od něj odvozené *enfarloparse* a *enfarlopado* (oba užitá čtyřikrát) slovník *Treq* nenachází žádný překladový ekvivalent. Slovník španělského jazyka od RAE nedisponuje definicemi pro tyto výrazy. Pomocí internetových zdrojů bylo zjištěno, že *farla* nebo *farlopa* jsou nejčastěji používanými hovorovými názvy pro kokain.⁴¹

—*El pastelero del barrio me ha dicho que para el viernes debería de haber **farla**.* (s. 187) („*Místní dealer mi řekl, že do pátku by měl **koks** být.*“)

Na základě definice výrazu *farla* lze odvodit význam slovesa *enfarloparse* – požit dávku kokainu či zdrogovat se kokainem. Pro tento výraz jako ekvivalent můžeme použít slangové výrazy *sjet se* či *zfetovat se*, i když neodkazují přímo na kokain jako omamující látku.

—*Vamos a **enfarloparnos**, ¿no?* (s. 111) („*Sjedeme se, že?*“)

Stejný princip lze aplikovat i k přídavnému jménu *enfarlopado*, jež dokazuje na osobu omámenou kokainem. *Sjetý* či *zfetovaný* by posloužily jako překladové ekvivalenty v daném případě.

*Ésos iban **enfarlopados** o de tripi, algo llevaban encima.* (s. 111) (*Byli **zfetovaní** nebo na tripu, byli na něčem.*)

- **Ponerse, (estar) puesto**

V drogovém kontextu sloveso *ponerse* znamená požit drogu, zdrogovat se. Na to ukazuje i aplikace *KonText*⁴², která větu „...*alguno buscaba algo que ponerse*“ překládá jako „...*další potřebovali drogy*“. V textu se objevuje třikrát a jako jeho český ekvivalent můžeme zvolit sloveso *sjet se*. Výraz pak přeložíme pomocí *dát si*.

—*Le faltaba fuel a ese muchacho, pero nosotros vamos a remediarlo. Vamos a **ponernos** por él, vamos a enfarloparnos un poco más, ¿no? —dice Manolo.* (s. 117) („*Chlapci chybí palivo, ale my to napravíme. **Dáme si** i za něj, trochu se sjedeme, že?*“ říká Manolo.)

⁴¹ *Farlopa o farla – ¿Que es la farlopa o farla? Definición y utilización* [online], dostupné z: <http://cocaina.esy.es/farlopa-o-farla/> [cit. 12. 01. 2024].

⁴² Tomáš MACHÁLEK, *KonText – aplikace pro práci s jazykovými korpusy*. FF UK, Praha, 2014, dostupný z <http://kontext.korpus.cz>

Od něj odvozené přídavné *puesto*, používané v románu spíše jako kolokace *estar puesto*, označuje stav po požití drogy, tj. zdrogovaný. Tento 6x použitý výraz můžeme interpretovat jako *zřetovaný*, *Treq* pak nabízí *sjetý*.

Me encanta jugar al billar cuando estoy puesto, porque me fascinan los colores de las bolas. (s. 127) (*Miluju hrát kulečnick, když jsem sjetý, protože mě fascinují barvy koulí.*)

- **Papelina**

8krát užitý výraz *papelina* označuje tenký papírový obal obsahující dávku práškové drogy, obvykle heroinu nebo kokainu.⁴³ *Treq* pro tento výraz nabízí pojmenování *papírek* nebo *psaničko*.

Dentro del coche, Manolo saca una papelina. (s. 18) (*V autě Manolo vytáhne psaničko.*)

- **Colgado, colgao**

Přídavné jméno *colgado* (užité 5x, z toho jednou jako více hovorová varianta *colgao*) disponuje významem totožným jako výše analyzovaný výraz (*estar*) *puesto* (v drogovém kontextu). Pro jeho překlad použijeme tytéž české ekvivalenty.

Estáis colgaos —dice Ramón (s. 122) (*„Jste sjetí říká Ramón.“*)

- **Polvo**

V drogové terminologii slovem *polvo* se označuje heroin⁴⁴ (běžně se vyskytuje jako prášek). Můžeme ho tedy při předkladu zaměnit slovy *prach*, *prášek*, *puďr* (viz *Treq*). V románu se s tímto výrazem setkáváme celkově pětkrát.

Soy Manolo, que te llamo para lo del polvo, que ya está apañado y que si te pasas esta tarde por el Kronen ya lo tienes, ¿vale? (s. 106) (*Tady Manolo, volám ti kvůli tomu prášku, už ho mám, a až půjdeš večer kolem Kronenu, máš ho tam, OK?*)

Následující tři výrazy jsou v románu použity čtyřikrát.

- **Jaco**

Jedná se o další označení pro heroin.⁴⁵ Běžným slangovým označením pro tuto drogu je *herák*, *háčko*. *Treq* nabízí uvedené výrazy také.

⁴³ „Papelina“ v REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario panhispánico del español jurídico* (DPEJ) [online]. dostupné z: <https://dpej.rae.es/lema/papelina> [cit. 12. 01. 2024].

⁴⁴ „Polvo“ v RAE, *Diccionario de la lengua española* [online], 23.^a ed.

⁴⁵ „Jaco“ *Ibidem*.

Dos yonquis nos ofrecen costo, costo muy rico, jaco, jaco, chocolate. (s. 22) (*Dva feťáci nám nabízejí hašiš, fakt dobrý hašiš, herák, herák, čokoládu.*)

- **Jachís**

Jachís, nebo *hachís*, odkazuje na omamnou látku získávanou z předem vysušené pryskyřice indického konopí,⁴⁶ tedy *hašiš*. *Treq* při vyhledávání *jachís* nic nenachází; při zadání *hachís* do vyhledávání zobrazují se výrazy *hašiš, haš, tráva, marjánka*.

Estamos en la Castellana y Amalia mezcla el tabaco con el jachís. (s. 83) (*Jsme na Kastilské třídě Amalia míchá tabák s hašišem.*)

- **Mai**

Jedná se o označení pro hašišovou či marihuanovou cigaretu.⁴⁷ *Treq* nenachází překladový ekvivalent pro tento výraz. Jako překladové ekvivalenty použijeme *špek* či *brko* (viz *porro* výše).

—*Deja que rule un mai, ¿no?, que acabamos de sentarnos.* (s. 23) („*Nech ho dobalit špeka, ne, zrovna jsme si sedli.*“)

Následují výrazy, které se v románu objevují celkově třikrát.

- **Camello**

Daný výraz slouží k pojmenování překupníka drog.⁴⁸ V českém prostředí se pro označení dané osoby používá anglicismus *dealer*, *Treq* také zobrazuje *dýler, diler, pašerák*.

Qué cabrones. Hasta los camellos se van de vacaciones y yo, aquí, currando como un perro... (s. 201) (*To jsou hajzlové. Dokonce i dealeři jezdí na dovolenou a já tady dřu jako mezek...*)

- **China**

Ve španělském drogovém lexikonu se slovem *china* myslí malý kousek hašiše, s nímž lze ubalit joint.⁴⁹ Samotný výraz nemá obdobu v českém jazyce, ani *Treq* zde nenabízí žádný vhodný ekvivalent, avšak hašiš je lidově taky označován výrazy *čokoláda, haš* nebo *bahno*,⁵⁰ tudíž při překladu bychom zvolili jedno z těchto označení.

⁴⁶ „Hachís“ Ibidem.

⁴⁷ „Mai“ v *Diccionario de argot*, Oliver, Juan Manuel, Madrid: Sena, 1987, s. 180.

⁴⁸ „Camello“ v LEÓN, *Diccionario de argot español y lenguaje popular*, s. 46.

⁴⁹ „China“ v *ibid.*, s. 62.

⁵⁰

Státní zdravotní ústav, *Konopné drogy, marihuana, hašiš*, dostupné na: <https://www.nzip.cz/clanek/304-konopne-drogy-marihuana-hasis> [cit. 13. 01. 2024].

*En el coche, Roberto quema una **china**. (s. 99) (V autě Roberto podpaluje **haš**.)*

- **Chocolate**

Výraz *chocolate* *Treq* překládá jako *hašiš*. Lze jej překládat jako *čokoláda*.

—*Bueno, ¿qué os parece el **chocolate** que os he conseguido? ¿Qué opináis? Está rico, ¿eh?* (s. 60) („*Co si myslíte o **čokoládě**, co jsem vám dala? Dobrá, že?*“)

- **Ele**

Hašišová nebo marihuanová cigareta ve tvaru písmene L.⁵¹ Pro daný výraz jako ekvivalent zvolíme hovorové označení písmene L – *elko*. *Treq* nenabízí žádnou vhodnou náhradu.

*Roberto está rulando. Yo saco el Abadí y comienzo a pegar una **ele**. (s. 60) (Roberto balí. Já vytáhnu Abadí a začnu slepovat **elko**.)*

- **Esnifar**

Pro sloveso *esnifar*, s významem požit drogu v prášku nosem z povrchu či pomocí brčka, *Treq* nabízí výraz *šňupat*.

—*Uff. Ésa se puso de cachonda en cuanto comenzó a **esnifar**. (s. 188) („Uf. Jakmile začala **šňupat**, hned byla nadržena.“)*

Tyto výrazy jsou v románu užity pouze dvakrát:

- **Colocado**

Výraz *colocado* má význam totožný jako hesla *puesto* a *colgado*. *Treq* taktéž nabízí *zkouřený* jako překladový ekvivalent.

*Hablemos ahora de drogas: me encantan, me encanta **estar colocado**, pero resulta que para eso tengo que tener dinero... (s. 220) (Promluvíme si o drogách: miluji je, miluji **být sjetý**, ale ukazuje se, že k tomu musím mít peníze...)*

- **Fumado**

Treq v případě přídavného jména *fumado* nabízí *zhulený* jako možnost překladu.

*El primer día estábamos tan **fumados** que no llegamos ni a montar las tiendas de campaña. (s. 199) (První den jsme byli tak **zhulení**, že jsme ani nemohli postavit stany.)*

- **Mono**

⁵¹ Petra ONDRUCHOVÁ, *Análisis de las voces argóticas en la obra Historias del Kronen de José Ángel Mañas* [online], bakalářská práce, vedoucí práce doc. Mgr. Ivo Buzek, Ph.D., Brno: Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, 2010, s. 26, dostupné z: <https://theses.cz/id/zmtaze/> [cit. 15. 01. 2024].

V drogovém kontextu termín *mono* definuje abstinenční syndrom⁵² – hovorově nazývaný *abst'ák*, jež také nabízí *Treq*.

- *A un pinchado con un mono así le vas a pillar... ¡Anda ya!* (s. 151) (*U fet'áka s takovým abst'ákem chceš něco sehnat... No tak.*) **Nevadito**

Tento termín označuje marihuanovou cigaretu posypanou kokainem. Tento výraz nemá obdobu v češtině a *Treq* nevydává nic pro překlad. Originálním návrhem poslouží *snížek*.

—*Nos hacemos un nevadito, ¿no? Para empezar bien la noche —dice.* (s. 18)
(„Ubalíme si **snížek**, ne? Aby noc dobře začala,“ říká.)

- **Pastelero**

Daný termín se v románu objevuje dvakrát a v obou případech vedle něj stojí atribut *del barrio*. Jedná se o označení obchodníka s drogami, v daném případě svázaného s určitou čtvrtí. *Dealer* lze použít jako překladový ekvivalent. Přívlastek *del barrio* vyjádříme pomocí slov *lokální, místní*.

Si es que es la movida, que todo el mundo quiere pillar para irse, y el pastelero de mi barrio no da abasto, tronco. (s. 186) (*No je to tak, že každý chce něco sehnat a jít pryč, a místní dealer nestíhá, kamaráde.*)

- **Picarse, pico**

Slovesem *picarse* se označuje aplikace drogy injekčním způsobem. Pro tento proces se v češtině používají slova jako *píchnout si* či *šlehnout si*.

—*Eso es cosa mía. Además, ¿quién te ha dicho que yo me pique?* (s. 41) („*To je moje věc. Kromě toho, kdo ti řekl, že si píchám?*“)

Odvozené od něj podstatné jméno *pico* lze interpretovat jako *šleh* nebo *šlehnutí*. Jde přeložit také pomocí slovesa.

—*Pero luego no te privas de meterte picos con tus colegas.* (s. 41) („*Pak si ale odpustíš o možnost šlehnout si s kámoši.*“)

- **Subidón**

Jedná se o stav, kdy droga začíná působit v největší míře. *Treq* pro něj nabízí výrazy *vzrůšo, jízda, příval*. Tento stav můžeme česky vyjádřit slovy *nájezd* nebo *kopanec*.

Vivir sólo se vive cuando se siente, y te juro que fue como un subidón de coca. (s. 231) (*Žiješ, jen když to cítíš, a přísahám, že to bylo jako nájezd kokainu.*)

⁵² „Mono“ v LEÓN, *Diccionario de argot español y lenguaje popular*, s. 107–108.

- **Talego**

Primárním významem daného hesla je tisícipesetová bankovka, však mezi narkomany to může znamenat i množství hašiše za tisíc peset.⁵³

—*No, no te preocupes. Te pasas mañana por la tarde y ya apañamos todo. Diez talegos, no te olvides.* (s. 96) („*Ne, nebojte se. Přijď zítra odpoledne a všechno vyřešíme. Nezapomeň – deset tisíc.*“)

- **Trompeta**

Trompeta se říká marihuanové cigaretě delší kuželovité formy. Na základě vnější podoby jako originální překladový ekvivalent použijeme přímý překlad – *trumpeta* (*trubka*).

—*Venga, Roberto, que vamos a hacernos una trompeta.* (s. 63) („*Dělej, Roberto, uděláme si trumpetu.*“)

Výrazy uvedené níže jsou v románu užitý pouze jedenkrát.

- **Anfeta**

Anfeta je hovorový výraz, odvozený od *anfetamina*, pro stimulační látku amfetamin, pro niž se v českém drogovém prostředí používá anglicismus *speed* (*spíd*). *Treq* při vyhledávání vydává pouze alternativní označení amfetaminu *benzedrine*.

Los yonquis se agrupan en torno a nosotros. Costo, costo, chocolate, jaco, jaco, anfetas. (s. 151) (*Kolem nás se shlukují feťáci. Hašiš, hašiš, čokoláda, herák, herák, herák, speed.*)

- **Bajón**

Bajón představuje stav opačný tomu, jež je definován heslem *subidón* – jedná se o pokles účinku drogy. Slovník *Treq* nabízí *pokles*, *recese*, *snížení*, drogový slang však pro popis tohoto stavu používá podstatné jméno *dojezd*, jež i použijeme při překladu.

Cuando se van los viejos, consigo cerrar los ojos, pero no puedo dormirme porque tengo algo de bajón y estoy temblando. (s. 131) (*Když odejdou staří, podaří se mi zavřít oči, ale nemůžu usnout, protože mám ještě dojezd a třesu se.*)

- **Caballo**

Jedná z variant pojmenování heroinu (viz heslo *jaco*).

Un yonqui, de espaldas a la cámara, hace unas declaraciones: ahora, el que tiene billetes, se mete coca, o, si toma caballo, se lo mete con plata, lo fuma, ¿sabes? (s. 143)

⁵³ ONDRUCHOVÁ, Petra, *Análisis de las voces argóticas en la obra Historias del Kronen de José Ángel Mañas* [online], s. 31.

(Nějaký feťák zády ke kameře prohlásí: *ted' ten, kdo má bankovky, si dá koks, nebo jestli si dává herák, tak si ho vyhulí, chápeš?*)

- **Perico**

Perico je alternativní pojmenování pro kokain (viz heslo *coca*).

Está metido en líos porque le han puesto una denuncia en la sierra, donde pasa, y encima debe medio kilo de perico. ¿Como lo va a pagar?: eso no lo sabe ni él. (s. 48) (*Má problémy, protože ho nahlásili na horách, kde se občas ukáže, a navíc dluží půl kila koksů. Jak to všechno zaplatí: to neví ani on sám.*)

- **Pinchado**

Jedná se o substantivizované adjektivum odvozené od slovesa *pincharse* (*Treq* zde nabízí *píchnout*, *sjíždět (se)*), který má stejný význam jako výše analyzované heslo *picarse*. Definuje osobu, která si aplikuje drogu pomocí injekční stříkačky – v českém drogovém slangu pak *feťák* či *smažka*.

—*¿Has visto al de la farola, Carlos? ¡Qué fuerte! A un pinchado con un mono así le vas a pillar... ¡Anda ya! (s. 151) („Viděl jsi toho chlapa u sloupu, Carlosi? To je hodně! U feťáka s takovým abstákem chceš něco sehnat... No tak!“)*

4.3. Vulgarismy

- **Joder, jo, jodido, jodidillo**

Nejčastěji objevujícím se vulgárním výrazem v románu je *joder* – celkově 89krát. Výsledný počet zahrnuje taktéž od něj odvozené *jo*, *jodido* a *jodidillo*.

Zadáme-li výraz *joder* do vyhledávače *Treq*, zjistíme, že daný výraz disponuje spoustou významů. Tři nejčastější varianty překladu – *kurva*, *do prdele*, *sakra* – lze využít ve 49 případech. Výraz *joder* se tak v románu objevuje nejčastěji jako citoslovce.

Ay, qué cabrón eres, qué cabrón, al menos ten cuidado, ten cuidado, joder. (s. 38) (*Ty jsi ale hajzl, ty jsi ale hajzl, bud' aspoň opatrný, bud' opatrný, kurva.*)

Zkrácenina od *joder* – *jo* se v románu objevuje 7krát a interpretovat ji můžeme stejným způsobem jako zvolání *joder*. V záležitosti na kontextu lze také použít méně expresivní výrazy: *hele*, *ty vole*, *Ježíši*, *do háje* (viz *Treq*).

—*Jo, espera cinco minutos que me vista, y me acercas a la facultad.* (s. 87) („*Ty vole, počkej pět minut, než se obléknu, a hodiš mě na fakultu.*“)

Ve významu „srát/nasrat, štvát/naštvat“ lze *joder* dosadit do kontextu 13krát.

Me jode ir al Kronen los sábados por la tarde porque está siempre hasta el culo de gente. (s. 13) (*Sere mě Kronen v sobotu odpoledne, protože je tam vždycky lidí jak nasráno*)

Joder jako zvolání *jít do hajzlu* se dá použít v 5 případech.

—*¡NO FRENES! ¡ACELERA! ¡ACELERA! ¡ESO ES, ROBERTO! ¡ESO ES! ¡QUE SE JODAN! ¡PITAD! ¡PITAD, HIJOS DE PUTA! ¡PITAD Y APARTAROS!...* (s. 208) (*„NEBRZDI! ZRYCHLI! ZRYCHLI! TO JE ONO, ROBERTO! TO JE ONO! AŤ JDOU DO HAJZLU! TRUBTE! TRUBTE, ZMRDI! TRUBTE A UHNĚTE!...“*)

Jako *posrat*, *podělat* lze *joder* přeložit 4krát.

—*Sí, pero bien que lo jodiste.* (*„Jo, ale ty jsi to fakt podělal.“*)

—*Un accidente. Fue un accidente, joder.* (s. 67) (*„Nehoda. Byla to nehoda, do prdele.“*)

Frázi *hay que joderse* definuje Juan Manuel Oliver jako interjektivní výraz, který vyjadřuje nepříjemný pocit z nějaké nepříznivé situace.⁵⁴ V románu se objevuje dvakrát, pokaždé však v jiném významu. V prvním případě bychom větu s danou frází přeložili takto: *se poseru z toho názvu.*

El barbas señala un tablero donde están escritos los títulos de los libros de poesía más vendidos del mes, y la gorda escoge dos: Laespera, de un tal Micó, y Deixisenfantasma – hay que joderse con el titulito –, de otro tal Ángel González. (s. 46)

V druhém případě do kontextu lépe zapadá fráze vyjadřující údiv a odpovídající definici výše – *no to mě poser!*

—*Qué bocas el menda. Y todo esto es culpa de hijoputa del Matanzo. Hay que joderse –murmura Manolo, poniéndose el porro detrás de la oreja.* (s. 119)

Příčestí *jodido* můžeme v románu nalézt 7krát. Taktéž se jednou objevuje se zdrobňujícím sufixem *-illo*. V základním tvaru lze dané příčestí interpretovat jako *zasraný*, *zkurvený*, *posraný*, *podělaný*. V níže uvedených příkladech však lépe vystihuje smysl příslovce *na hovno*, které disponuje stejným významem jako přídavná jména uvedená výše.

—*Qué calor, ¿eh? ¿Dónde has aparcado? –pregunta.*

—*Ahí –señalo el Escarabajo—. Está jodido. Mejor vamos en tu coche.* (s. 146)

—*Pues sí que anda jodidillo tu carro.*

—*¿Tú entiendes algo de mecánica, Roberto?* (s. 146)

- ***Putá, puto, hijoputa, putada, putón***

⁵⁴ „Joder“ v OLIVER, *Diccionario de argot*, s. 162.

S výrazy *puto* či *puta* a výrazy od nich odvozené se v románu setkáváme celkově 83krát. Nejčastěji se objevují původní výrazy (*puto*, *puta*) v podobě podstatného jména a přídavného jména.

Výraz *puta* ve významu „prostitutka“ je v románu užit 25krát. Jako překladové ekvivalenty nám slovník *Treq* nabízí tyto možnosti: *děvka*, *kurva*, *mrcha*, *štětka*.

Pues se pone a gritarme que no le toque, que soy como todas las demás, que soy una puta, y no me acuerdo cuántas burradas más. (s. 79) (*No a začne na mě křičet, abych se ho nedotýkala, že jsem jako všichni ostatní, že jsem **děvka** a nevím, kolik dalších hloupostí.*)

Následně se 23krát objevuje výraz *puto* jakožto přídavné jméno. V daném případě bychom tento výraz interpretovali jako *zasraný*, *zkurvený*.

—*Ves como eres un **puto** marica. Nunca serás capaz de hacer nada.* (s. 208) („*Vidiš, jaký jsi **zkurvený** buzerant. Nikdy nic nedokážeš.*“)

Dále se *puta* objevuje 8krát ve slovním spojení *de puta madre*, které lze přeložit jako „velice dobře, skvěle“. Slovník *Treq* toto slovní spojení překládá jako *boží*, *fajn*, *naprosto skvěle*, však pro zachování vulgárního rázu této fráze bychom zvolili spíše *kurevsky dobrý* (opíraje se na definici *puta*), které lépe vystihuje význam fráze.

*Un tío guay, nada que ver con el pesado de Raúl. Allí en Marbella, en Semana Santa, nos lo pasamos **de puta madre** con él.* (s. 13) (*Pohodový chlapík, který nemá nic společného s tím otravným Raúlem. Tam v Marbellé o Velikonocích jsme se s ním **kurevsky dobře** bavili.*)

Dalším slovním spojením, jehož součástí je *puta*, je *hijo de puta*, objevující se v románu 9krát. Pro danou frázi nám slovník *Treq* nabízí tyto překladové možnosti: *hajzl*, *zkurvysyn*, *parchant*, *zmrđ*, *sráč*.

*Ah, ah, ah, no tan rápido, mi vida, que me haces daño, **hijo de puta, hijo de puta.*** (s. 38) (*Ach, ach, ach, ach, ne tak rychle, zlato, ubližuješ mi, **ty hajzle, ty hajzle.***)

Tentýž výraz se následně objevuje v románu i jako jednoslovné *hijoputa* (11krát), u něj při překladu použijeme stejné překladové ekvivalenty, jež jsou uvedeny výše.

—*No me hables de ese **hijoputa**. Todo lo que quiero ahora es olvidarle.* (s. 142) („*Nemluv se mnou o tom **zmrđovi**. Chci na něj jen zapomenout.*“)

Dalším výrazem odvozeným od *puta* je *putada*, který se v románu objevuje 6krát jako *qué putada*. Jedná se o zvolání, zpravidla slavnostní nebo ironické, kterým se zdůrazňuje nějaký špatný čin někoho nebo nějaká špatná událost, která se někomu stala.⁵⁵ Pro toto zvolání nám *Treq* nabízí *krucinál*, *ty vole*, *kurva* jako exklamace.

⁵⁵ „Putada“ v OLIVER, *Diccionario de argot*, s. 256–257.

—¿Te queda algo de coca? —pregunta Roberto. („Zbývá ti ještě nějaký koks?“ ptá se Roberto.)

—Casi nada, („Skoro žádný,“)

—¡Qué putada! (s. 130) („Kurva!“)

Posledním odvozeným výrazem je *putón*, který je v textu užit pouze jednou. Jedná se o zveličenou odvozeninu od *puta*. *Treq* zde nabízí *kurva*, *štětka*, *roztažnožka*, *děvka*.

—Que se había convertido en un **putón**... (s. 62) („Který se proměnil v **děvku**...“)

● *Cerda/o*

Výrazem *cerda* hanlivě označují hrdinové románu osoby ženského pohlaví, ve většině případů stejného věku. Celkově se *cerda* objevuje v románu 53krát. Slovník *Treq* nabízí jako ekvivalent výraz *svině*, tedy přímý překlad.

Al salir, ojeo el local y compruebo que no hay ninguna cerda que merezca la pena. (s. 19) (*Cestou ven se rozhlížím po areálu a vidím, že tu není žádná svině, co by stála za to.*)

Třikrát se objevuje v románu i mužská verze tohoto výrazu – *cerdo*. V daném případě je nejlepší tuto variantu interpretovat jako označení *prase*.

Laura se va a la acera de enfrente, llamándole cerdo. (s. 102) (*Laura jde na chodník přes ulici a nazve ho prasetem.*)

● *Coño, coñazo*

Výraz *coño* je v románu užit celkově 29krát, a to ve dvou významech.

Třikrát se s daným slovem setkáváme jakožto s hovorovým označením pro ženský pohlavní orgán. Jako překladový ekvivalent slovník *Treq* nabízí vulgarismy *kunda* a *píča*.

Grita: sigue, sigue, sigue, cabrón, me agarra de los pelos y aplasta mi rostro contra su coño. (s. 37) (*Křičí: dělej, dělej, dělej, ty hajzle, chytá mě za vlasy a přimačkává mi obličej ke kundě.*)

Ve všech ostatních případech má *coño* funkci zvolání. V dané věci při překladu bychom použili výrazy jako *kurva!* *sakra!* či *do prdele!*

Esperadme, coño, que siempre me dejáis atrás, que estoy harto de veros el culo. (s. 25) (*Počkejte na mě, do prdele, vždycky mě necháte za sebou, už mě nebaví vidět vaše zadky.*)

V románu se také objevuje výraz *coñazo*, odvozený od *coño*, celkově při 17 příležitostech. Stejně jak s výchozím heslem i tady nastává situace, kdy význam hesla se mění v záležitosti na kontextu. V první příkladové větě nahlížíme na *coñazo* jako na podstatné jméno o významu „otravná, nesnesitelná osoba nebo věc“. Slovník *Treq* jako

možností překladu nabízí *otrava* či *nuda*, lze také použít výrazy *hovadina* nebo *konina*. V daném kontextu byl výraz užit 14krát.

La película es aún más coñazo de lo que esperaba. (s. 82) (*Film je ještě větší hovadina, než jsem čekal.*)

Ve zbylých třech případech vnímáme analyzované heslo jako vlastnost a můžeme ji interpretovat jak přídavné jméno, tak i podstatné jméno. Překladovými ekvivalenty by posloužily slova *otravný* či *hovado* nebo výraz *osina v zadku*.

Mi hermana es un coñazo, está siempre fisgando y entera de todo, pero estas cosas no se las dice a los viejos. (s. 48) (*Moje sestra je osina v zadku, pořád slídí a všechno vyzvídá, ale starým se tyhle věci neříkají.*)

- ***Cojones, acojonarse, acojonado, acojonante, descojonarse, descojonado, cojonudo***

Se slovem *cojones* se v románu přímo setkáváme 12krát. Daný výraz lze interpretovat několika způsoby v závislosti na kontextu užití. V první příkladové větě se setkáváme se slovním spojením *tener cojones*, které můžeme interpretovat jako *mít koule (na něco)*, ve smyslu „být odvážný, mít kuráž“.

—*Claro que tengo cojones. Tengo tantos como tú o más.* (s. 207) („Samozřejmě, že mám koule. Mám jich stejně jako ty nebo i víc.“)

Následující příkladová věta uvádí slovní spojení *hincharse los cojones (a alguien)*, které znamená „rozzlobit, rozruřit (někoho)“.⁵⁶ V daném případě použijeme stejné výrazy pro překlad jako i u jedné z interpretací hesla *joder*, tedy *srát/nasrat, štvát/naštvať*.

—*Roberto, no me hinchas los cojones y vamos a entrar.* (s. 67) („Roberto nesar a pojd'me dovnitř.“)

Sloveso *acojonar(se)* je v románu užit dvakrát a znamená „leknout se, dostat strach“. Jako překladový ekvivalent v daném případě je nejlepší možností použít *podělat se* či *posrat se (strachy)*.

—*Te acojonarías, ¿eh? Beitman no lo dudaría un segundo.* (s. 204) („Ty by ses posral, že? Beitman by neváhal ani vteřinu.“)

Od výše uvedeného slovesa se 6krát v textu objevuje odvozené přídavné jméno *acojonado*. Pro tento výraz nabízí *Treq* slova jako je *vyděšený, podělaný* či *posraný (strachy)*.

Si es que estaba tan acojonado que ni ha levantado la vista. (s. 14) (*Byl tak posraný, že ani nezvedl oči.*)

⁵⁶ „Cojones“ v OLIVER, *Diccionario de argot*, s. 69.

Následně se v románu také objevuje další odvozené přídavné jméno *acojonante* (3krát), které lze interpretovat jako *skvělý, úžasný, parádní*.

Ahora lo que fliparía es tener algo de música, algo de Leño o de La Banda. Uah, tronco, eso sí que sería acojonante. (s. 24) (*Ted' by bylo opravdu skvělé mít nějakou hudbu, něco od Leña nebo La Bandy. Uff, kámo, to by bylo skvělý.*)

Dalším odvozeným výrazem od *cojones* je sloveso *descojonarse* o významu „rozesmát se, silně se zasmát“. V textu se objevuje třikrát a lze ho interpretovat frází *počůrat/pochcat se smíchy*.

Ella dice: asqueroso, y me tira una copa a la cara. Manolo se descojona. (s. 118) (*Říká: „Nechutné,“ a chrstne mi pití do obličeje. Manolo se mohl počcat se smíchy.*)

Poslední odvozeninou od *cojones* je přídavné jméno *cojonudo*, které je v románu užito 16krát. Slovník *Treq* pro tento výraz nabízí jako překladové ekvivalenty *skvělý, senzační*.

A mí, el libro que me ha parecido cojonudo es el que me ha pasado Celia, el Gurb de Eduardo Mendoza. (s. 62) (*Za mě to byla skvělá ta kniha, co mi dala Celia, Gurb od Eduarda Mendozy.*)

● **Hostia**

Termín *hostia* představuje často užívaný výraz ve Španělsku s dosti rozšířenou škálou významů. V románu se objevuje 38krát, avšak ani jednou se svým základním významem „(cír.) hostie, oplatka“. Slovník *Treq* nám nabízí spoustu překladových ekvivalentů (*kurva, sakra, hergot, kruci, do hajzlu...*), které je však třeba rozlišovat na základě kontextu.

Celkově 9krát se setkáváme s *hostia* ve slovním spojení (*de*) *mala hostia*, které můžeme definovat jako „blbá nálada“.⁵⁷ Slovník *Treq* nenachází pro slovní spojení ekvivalent, tudíž budeme vycházet z originálních nápadů s ohledem na kontext. Při překladu pak výraz můžeme interpretovat jako *ve špatné/blbě náladě, našťvaně, rozčileně*.

Al sexto timbrazo, me levanto de mala hostia y abro. (s. 49) (*Po šestém zazvonění se našťvaně zvednu a otevřu dveře.*)

Následně, 8krát, se *hostia* objevuje jako výraz *la hostia*, který se používá pro vyjádření něčeho velkolepého či mimořádného. Jelikož *Treq* opět nenachází překladové ekvivalenty, budeme brát v potaz význam slovního spojení a odvozovat možnosti překladu od něj. *La hostia* pak přeložíme jako *zatraceně dobrý, mega dobrý, hrozně dobrý, sakra dobrý*.

Es la hostia ese libro. (s. 62) (*Je to zatraceně dobrá kniha.*)

⁵⁷ „Hostia“ v RAE, *Diccionario de la lengua española* [online], 23.^a ed.

Někdy však výraz *la hostia* může být užít s ironickým podtextem. Nevychází-li to z kontextu, napovědět nám můžou indikátory jako např. částice *eh* (viz příkladová věta.)

—*Sois la hostia, eh.* (s. 63) („*Jste fakt skvělí, no.*“)

Další použití výrazu *hostia* můžeme traktovat na základě jeho významu „úder nebo facka“.⁵⁸ Na základě této definice v kontextu věty můžeme odvodit výrazy vhodné pro překlad výrazu *dar de hostia*: *dostat přes hubu, dostat do huby, vymlátit duši, dostat nakládačku*. Slovní spojení *dar de hostias* se v díle objevuje 6krát.

En fin, que enseguida saltó el Yoni a defenderle y luego se lió el David, y al final acabamos todos, hasta con Manolo y con el otro camarero, dándoles de hostias fuera. (s. 110) (*Každopádně, hned potom vyběhl Yoni a zastal se ho, pak se do toho vložil David, a nakonec jsme jim všichni, i Manolo a ten druhý číšník, dali přes hubu.*)

Přímo ve významu „facka“ se *hostia* objevuje 4krát.

...le cogió por el hombro y le dio una hostia en la cara que le abrió todo el labio. (s. 139) (*...chytil ho za rameno a dal mu facku, která mu roztrhla ret.*)

6krát se *hostia* vyskytuje jako exklamace, pro jejíž překlad můžeme použít jeden z výrazů nabídnutých *Treqem*.

¡Venga, Álex, hostias! (s. 111) (*No tak, Alexi, sakra!*)

V dvou případech se setkáváme s *qué hostia(s)*, výraz, jež můžeme interpretovat jako *ksakru*.

No sé para qué hostias les pagan a estos profesores. (s. 95) (*Nevím, za co ty učitele ksakru platí.*)

Zvolání *me cago en la hostia* přeložíme jako *do prdele*. V textu se objevuje jen jednou.

—*Me cago en la hostia. Siempre están igual.* (s. 69) („*Do prdele! Jsou pořád stejní.*“)

Jednou taktéž v románu nacházíme *(ni) a hostia*. K překladovému ekvivalentu přicházíme s ohledem na kontext. *Ni a hostias* zde přeložíme jako *v žádném případě*.

—*PERO SI ESTÁS TAN BORRACHO QUE NO SE TE VA A PONER DURA NI A HOSTIAS* —dice Manolo. (s. 27) („*JSI TAK NA MOL, ŽE SE TI V ŽÁDNÉM PŘÍPADĚ NEPOSTAVÍ*“ říká Manolo.)

Výraz *a toda hostia* se v díle objevuje také jen jednou. Používá se primárně ve spojení s auty pro vyjádření míry rychlosti – „naplno, na plný výkon, na plné obrátky“.

⁵⁸ „Hostia“ v RAE, *Diccionario de la lengua española* [online], 23.^a ed.

Roberto, mira ahora al Miguel, que está subiendo y bajando las escaleras a toda hostia, qué marcha lleva. (s. 235) (Roberto, teď se podívej na Miguela, jak běhá po schodech nahoru a dolů plnou rychlostí., to je ale mašina.)

- **Correrse**

Zvratné sloveso *correrse* ve významu „dojít k orgasmu“ je v románu použito 29krát. Jako jeho český ekvivalent *Treq* uvádí *udělat se*.

Cuando estoy a punto de correrme, me doy cuenta de que la película ha llegado a mi escena preferida. (s. 38) (Když se chystám udělat se, uvědomím si, že film dospěl k mé oblíbené scéně.)

- **Marica, maricón, mariconazo, mariconada, amariconado**

Výrazy s kořenem *-maric-* se v díle objevují 20krát. Z toho desetkrát je užit výraz *marica* a čtyřikrát *maricón*, jež mají totožný význam. Obě označení pro homosexuálního muže lze interpretovat do češtiny pomocí výrazů *teplouš, buzerant, buzna, buzík, teplý*.

—*Eres un marica, Roberto. No tienes cojones. No puedes. (s. 207) („Jseš buzerant, Roberto. Na to nemáš koule, to nedáš.“)*

...Si quieres marcha de pijos, la tienes, si te gusta un tipo de música o te gustan los maricones o qué sé yo, tienes zonas y gentes para todos los gustos. (s. 103) (...Pokud chcete nóbl večírek, máte ho mít, pokud máte rádi jeden typ hudby, teplouše nebo cokoli jiného, máte tu prostory a lidi pro všechny chutě.)

Jednou se v díle objevuje výraz *mariconazo*. Jedná se o podstatné jméno utvořené od *maricón* pomocí sufixu *-azo*, který disponuje zveličujícím významem. V českém jazyce neexistuje slovo vyjadřující tentýž význam v téže míře, proto při překladu je možné použít jeden z výše uvedených výrazů.

—*¿Habéis visto al mariconazo de Michel como ha fallado el penalti? (s. 14) („Viděli jste, jak ten buzerant Michel netrefil penaltu?“)*

Pro výraz *mariconada*, objevující se v románu jen jednou, *Treq* nenachází kontextuálně vhodný ekvivalent. Samotný výraz lze definovat jako „činnost charakteristická pro buzeranta“⁵⁹ nebo „hloupost, nepodstatná věc“,⁶⁰ popisuje tedy věci a činy, které jsou „teplé“ nebo trapné. Na základě daných definic lze odvodit kontextuálně vhodné překladové ekvivalenty vycházející i z výše analyzovaných hesel – *nesmysl, blbost, kec, kravina, hovadina*.

⁵⁹ „Mariconada“ v RAE, *Diccionario de la lengua española* [online], 23.^a ed.

⁶⁰ „Mariconada“ v OLIVER, *Diccionario de argot*, Oliver, s. 186.

Roberto pone Parálisis Permanente y Ramón le dice que quite esa mariconada, que ponga algo de Trashmetal. (s. 117) (Roberto pouští Parálisis Permanente a Ramón mu říká, aby přepnul ten **nesmysl** a dal tam něco od Trashmetalů.)

Přídavné jméno *amariconado* je v románu použito jedenkrát. *Treq* jako překladové možnosti uvádí výraz *teploušský*, lze také použít *přiteplený*, *přihřátý*.

—*El Fierro está tan amariconado como siempre.* (s. 215) („Fierro je přehřátý jako vždy.“)

- **Cabrón, cabrona, cabronazo**

Cabrón se v textu románu vyskytuje celkově 22krát. Pro tento výraz slovník *Treq* nabízí slova *hajzl*, *parchant*, *bastard*, *zmrđ*, *sráč*, *kretén*, *debil* jako české ekvivalenty.

—*Jo, Carlos, no seas cabrón. Estoy harta de mentirle a la gente por ti.* (s. 34) („Ty vole, Carlosi, nebuď **hajzl**. Už mě nebaví kvůli tobě lidem lhát.“)

Jednou se pak objevuje se sufixem zveličujícím hodnotu *-azo*. Pro toto heslo *Treq* nabízí stejné překladové možnosti jako pro *cabrón*, avšak pro vyjádření vyšší míry významu při překladu použijeme pomocné příslovce či částice (*ale*, *teda/tedy*, *opravdu*, *skutečně*, *vážně*).

—*¡QUÉ CABRONAZO!* (s. 21) („TO JE ALE PARCHANT!“)

Taktéž jednou se v románu objevuje femininum odvozené od *cabrón*. Pro verzi v ženském rodě *Treq* nabízí následující překladové ekvivalenty: *svině*, *bestie*, *mrcha*, *kráva*.

La cabrona de Amalia no llama nunca, la muy zorra. (s. 107) (Ta **svině** Amalia nikdy nevolá, fakt mrcha.)

- **Mierda**

Výraz *mierda* se vyskytuje v románu 19krát. Jeho význam se může měnit v závislosti na kontextu.

Při devíti příležitostech lze *mierda* interpretovat pomocí výrazu *sračka*, který vygeneroval slovník *Treq*.

—*Menuda mierda de música.* („Docela **sračka** tahle hudba.“)

—*Como que mierda. Son de puta madre. ¿A ti qué te gusta?* (s. 24) („Jak jako **sračka**? Jsou kurva skvělí. Co se líbí tobě?“)

Pětkrát lze *mierda* přeložit jako *zasraný* nebo *na hovno*. V příkladovém souvětí dominantním přídavným jménem však vystupuje *puta*, což nám dovoluje použít výraz *zkurvený* (viz heslo *puto*). Originálním nápadem je zvolit *sračka* pro překlad první věty.

—Una puta **mierda** de equipo. Del uno a la once, son todos una **mierda** —dice Roberto.
(s. 13) („**Sračka** ten tým. Od jedničky po jedenáctku všichni **na hovno**,“ říká Roberto.)

Ve významu „exkrement“ výraz *mierda* se objevuje třikrát. V tomto případě z výsledků vyhledávání *Trequ* použijeme *hovno* pro překlad.

—Yo no me casaré. Ni tendré hijos. Luego se cagan en los pañales. Para limpiar **mierdas**, ya tengo bastante con la perra en casa. (s. 66) („Nebudu se ženit, ani nebudu mít děti. Pak serou do plenek, a uklízet **hovna** – toho mám dost s tou fenou doma.“)

Jako zvolání *sakra*, *kurva* či *do prdele* můžeme přeložit *mierda* 4krát.

Deja la botella en la mesa y, al sentarse, se derrama un poco de güisqui sobre su pierna.
(Nechá láhev na stole, a když se posadí, vylije si trochu whisky na nohu.)

—**Mierda** —dice. (s. 36) („**Do prdele!**“ říká.)

- **Polla**

S tímto označením pro mužský pohlavní orgán se v románu setkáváme 16krát. Pro daný výraz nejvhodnějším českým ekvivalentem je termín *pták* nebo *péro* (viz heslo *pijo*).

En la sala en la que están, hay varias esculturas de **pollas**. Una, en especial, es inmensa. (s. 38) (V místnosti, kde se nacházejí, je několik soch **pér**. Zvláště jedno je obrovské.)

- **Follar**

Pro sloveso *follar*, užitě 15krát, nabízí *Treq* několik vhodných možností překladu: *šoustat*, *šukat*, *píchat*.

—Ven, vamos a **follar** en el suelo —dice. (s. 37) („Pojd', **zašukáme si** na podlaze,“ říká.)

- **Cagar, cagalera**

Jen 5x je dané sloveso užitě ve svém základním významu „vyprázdnit se“. Český hovorový lexikon disponuje následujícími výrazy, které mají tentýž význam: *kadit*, *srát*.

Pienso en que no tengo nada que hacer durante el día. Sólo comer, dormir y **cagar**: está claro que el lujo es el retorno al estado animal. (s. 71) (Přemýšlím o tom, že přes den nemám co dělat. Jen jíst, spát a **srát**: je jasné, že luxus je návrat do zvířecího stavu.)

Dále se sloveso *cagar* objevuje 6x v kombinaci se slovy *Dios*, *muertos*, *puta*, doplněné předložkou *en*. V těchto případech se jedná o expresivní vyjádření hněvu nebo podráždění nad něčím. V záležitosti na kontextu či míře lze tyto výrazy interpretovat jako výkřik neb zvolání *no to mě poser!* a *nasrat!* či také jako jeden z expresivních výrazů uvedených výše (*kurva*, *sakra*, *do prdele*).

Pero así es la vida, tronco. Esperemos a que pase la sequía... Me cago en la puta, ya hay uno allí que ha tenido que hacer la gracia de romper la copa. Me cago en sus muertos. (s. 188) (*Ale takový je život, kamaráde. Počkejme, až to sucho přejde... No to mě poser, už našel jeden, co musel udělat tu milost, že rozbil pohár. Do prdele.*)

V románu se taktéž jednou objevuje od *cagar* odvozené podstatné jméno *cagalera*. Tento výraz o významu „průjem“ lze přeložit jako *sračka*.

¡Disfruta de la cagalera! Hasta luego, Celia. (s. 67) (*Užij si tu sračku! Uvidíme se později, Celie.*)

- **Gilipollas, gilipollez, agilipollado**

Pro výraz *gilipollas*, jež je užitý 8x, slovník *Treq* nachází spoustu vhodných překladových ekvivalentů, např.: *kretén, debil, sráč, blbec, vůl, hajzl, idiot, pitomec* atd.

El niño me sigue mirando con la misma cara de gilipollas, mientras el intenso olor a mala colonia que despiden me empieza a producir náuseas. (s. 50) (*Malej se na mě dívá s tváří kreténa, zatímco se mi z intenzivního zápachu špatné voňavky začíná dělat špatně.*)

Stejnak i pro dvakrát užitý odvozený výraz *gilipollez* dokázal *Treq* nalézt vhodný český výraz – *kravina*.

Y te darás cuenta de las gilipolleces que hacías y te dará vergüenza recordarlas. (s. 183) (*Uvědomíš si, jaké kraviny jsi dělal, a až si na ně vzpomeneš, budeš se za to stydět.*)

Taktéž se v románu jedenkrát objevuje přídavné jméno *agilipollado*. V českém znění lépe vystihuje tentýž význam podstatné jméno *blbec, blbeček*.

Bah, ya sabes cómo es Ramón que siempre anda medio agilipollado por la vida. (s. 47) (*No tak, vždyť víš, jaký Ramon je, blbeček pro život.*)

- **Cachondo, cachondísimo**

Pro přídavné jméno *cachondo* (použité v románu 10krát) *Treq* nabízí následující překladové ekvivalenty: *nadržený, vzrušený, zhavý*.

Me muevo un poco debajo de ella, para que se dé cuenta de que estoy cachondo. (s. 85) (*Posouvám se trochu pod ní, aby si všimla, že jsem nadržený.*)

Jednou se *cachondo* vyskytuje ve formě absolutního superlativu ve variantě ženského rodu. Pro tento případ použijeme možností uvedené výše s příslovci *moc, velmi, hodně* či *strašně*.

De sexo: resulta que tengo una novia buenísima y cachondísima, que me pone a cien y con quien me encanta follar... (s. 220) (*Ohledně sexu: ukázalo se, že mám moc sexy a strašně nadrženou přítelkyni, která mě vzrušuje a kterou rád šukám.*)

- **Mamada, mamar**

6krát se v románu objevuje slovo o významu „orální sex“ *mamada*, pro které *Treq* nabízí výrazy *kouření* nebo *kuřba*. Pro překlad se nám však hodí spíše sloveso odvozené od tohoto podstatného jména – *(vy)kouřit*. Samotné španělské sloveso *mamar* se pak v románu objevuje 4krát.

*A mí no me molestaría que me hiciera una **mamada** un tío y no soy maricón.* (s. 232)

*(Nevadilo by mi, kdyby mi ho **vykouřil** chlap, a to nejsem bužna.)*

*¿Estáis seguros que os la **mamó** él a vosotros?* (s. 232) *(Jste si jistí, že on ho **vykouřil** vám?)*

5. ZÁVĚR

Tato práce představila širokou škálu výrazů, které tvoří často přehlíženou skupinu jazykových jevů. Jako autor jsem věnoval pozornost slangovým, argotickým a vulgárním výrazům, které se v analyzovaném románu vyskytují ve velké míře. Tyto tři kategorie jsem přesně definoval a na základě jejich vlastností provedl analýzu vybraných jazykových jednotek.

Analýze se podrobilo celkově 163 výrazů, které v některých případech disponují hned několika významy, od čehož se odvíjí i jejich použití jakožto překladových ekvivalentů. Užití jednotlivých výrazů se může variovat jak na základě významu, tak i v závislosti na kontextu. Možnosti interpretace toho či onoho výrazu jsou vysvětleny pomocí slovníku *Treq* a dalších prostředků. Jednotlivé zpracování každého hesla má za úkol přiblížit čtenáři význam slova a vysvětlit kontextuální okolnosti, za kterých se dané slovo může použít, případně jaké doplňující významové rysy nese (např. přenesený význam). Vysvětlením každého zkoumaného hesla, s odkazem na jeho variabilitu, ať už významovou nebo v praxi, se ukazuje rozmanitost nespisovné vrstvy jak španělského, tak i českého jazyka.

Jedním z cílů této práce bylo nositeli českého jazyka představit a vysvětlit nespisovnou složku španělského jazyka. Na základě výše uvedených aspektů lze tento záměr považovat za splněný. Stejně tak se touto prací podařilo docílit vytvoření podkladu k obohacení slovní zásoby mluvčího češtiny s vizí ulehčení komunikace s rodilými mluvčími španělštiny.

Hlavním pomocným prostředkem k realizaci zmíněných cílů se stal slovník *Treq*.

Efektivnost slovníku *Treq* nebyla místy stoprocentní. Z celkového počtu zkoumaných výrazů (163) slovník *Treq* byl zhruba v 18,4 procentech případů neúspěšný, to znamená, že nenabídl žádný ekvivalent nebo že žádný z nabízených ekvivalentů se pro překlad nehodil. V takových případech se analyzovaný výraz konzultoval s jinými slovníky.

Názorně si ukážeme nedostatky aplikace *Treq* na vybraných heslech.

Termín *costo* se v románu objevuje poměrně často (27krát), přesto pro něj slovník *Treq* nenabízí kontextuálně vhodný český ekvivalent. Při zadání hesla *costo* do vyhledávače se zobrazí téměř 200 překladových ekvivalentů, jsou to slova typu *náklad*, *cena*, *výdaj*, *stát* (mít hodnotu), *daň*, *ztráta*, *újma*, *zátěž*, *škoda* apod. Tyto výsledky vyhledávání jsou sice s analyzovaným slovem lexikálně spjaté a v jiných případech mohou odpovídat českému překladu výrazu *costo*, avšak v kontextu zkoumaného díla nenacházíme pomocí *Trequ* náležitý český ekvivalent ani významově blízké slovo. Tento výraz se využívá k označení hašiše. Danou informaci jsme zjistili pomocí *DRAE*. Na základě tohoto zkoumání můžeme tvrdit, že *Treq* je schopný vyhledat překladový ekvivalent k určitému heslu, avšak výsledek vyhledávání nemusí významově, stylisticky či kontextuálně plnit funkci překladového ekvivalentu.

Heslo *movida* se též vyznačuje vyšší frekvencí – celkově se v textu objevuje 23krát. Nehledě na tento fakt je výsledek vyhledávání *Trequ* nulový. Na možnosti překladu se přišlo pomocí vedlejších nástrojů. Totéž platí pro hesla *pela*, *pelilla*, *travelo*, *farla*, *enfarloparse*, *enfarlopado* aj.

Na základě výše zmíněných defektů aplikace *Treq* lze předpokládat, že při práci s ní se čas od času musí přistupovat k využití jiných lexikografických zdrojů. Jeden z takových může suplovat i tato práce, jež může být zároveň vnímána i jako částečný podklad pro nově vznikající slovníky nespisovné španělštiny.

6. BIBLIOGRAFIE

6.1. Seznam použité literatury

BEINHAUER, Werner: *El español coloquial*, Madrid: Gredos, 1968.

DUBSKÝ, Josef: *Španělsko-český slovník*, Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1959.

HUGO, Jan: *Slovník nespisovné češtiny: argot, slangy a obecná mluva od nejstarších dob po současnost: historie a původ slov*. 4. rozš. vyd. Praha: Maxdorf, 2020.

IGLESIAS, José María: *Diccionario de argot español*, Madrid: Alianza, 2003.

LEÓN, Víctor: *Diccionario de argot español y lenguaje popular*. 2.^a ed. ampl. Madrid: Alianza, 1992.

MAÑAS, José Ángel: *Historias del Kronen*. Barcelona: Booket, 2015.

OLIVER, Juan Manuel: *Diccionario de argot*, Madrid: Sena, 1987.

SALVADOR, Gregorio: *Diccionario Esencial Santillana de la lengua española*. Madrid: Santillana, 1991.

SALVADOR, Gregorio, SÁNCHEZ CERESO, Sergio (ed.): *Nuevo diccionario esencial de la lengua española*. Madrid: Santillana, 2001.

SÁNCHEZ, Aquilino (ed.): *Gran diccionario de la lengua española*. 9.^a ed. Madrid: Sociedad General Española de Librería, 2000.

6.2. Elektronické zdroje

Alchazidu, Athena: *Tiempo y espacio en Historias del Kronen, una de las crónicas urbanas de la Generación X*, disponible en: <https://hdl.handle.net/11222.digilib/114798>

Centrum zpracování přirozeného jazyka, *CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny*, disponible en: <https://www.czechency.org/>

Cocaína Consumo, efectos, cultivo y distribución de la cocaína (esy.es), *Farlopa o farla – ¿Que es la farlopa o farla? Definición y utilización*, disponible en: <http://cocaina.esy.es/>

Jergozo, *Diccionario de Jerga en Español*, disponible en: <https://jergozo.com/>

José Ángel Mañas, página oficial del escritor, disponible en: <http://www.joseangelmanas.com/kronen.html>

Lingea, *Španělsko-český slovník*, disponible en: <https://slovniky.lingea.cz/spanelsko-cesky>

Ministerstvo zdravotnictví ČR, *NZIP – Národní zdravotnický informační portál*, disponible en: <https://www.nzip.cz/>

Ondruchová, Petra, *Análisis de las voces argóticas en la obra Historias del Kronen de José Ángel Mañas*, disponible en: <https://theses.cz/id/zmtaze/>

REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario panhispánico del español jurídico* (DPEJ) disponible en: <https://dpej.rae.es/>

REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Diccionario de la lengua española*, 23.ª ed., disponible en: <http://www.rae.es/rae.html>

Roxana Fitch Romero, *Jergas hispanas*, disponible en: <https://www.jergasdehablahispana.org/>

Ústav Českého národního korpusu, Univerzita Karlova, *KonText – aplikace pro práci s jazykovými korpusy*, disponible en: <http://kontext.korpus.cz>

Ústav Českého národního korpusu, Univerzita Karlova, *Treq – databáze překladových ekvivalentů*, disponible en: <http://treq.korpus.cz>

Wikipedia, la enciclopedia libre, *Premio Nadal*, disponible en: https://es.wikipedia.org/wiki/Premio_Nadal#cite_ref-1

7. ANOTACE

Autor: Mykola Holovanych
Katedra: Katedra romanistiky, Filozofická fakulta Univerzity Palackého
Vedoucí práce: prof. Mgr. Lic. Lenka Zajícová, Ph.D.
Rok obhajoby: 2024

Název práce: Slangové, argotické a vulgární výrazy v románu *Historias del Kronen* Josého Ángela Mañase: Analýza a možnosti překladu s využitím aplikace Treq (InterCorp)

Název v angličtině: Slang, argot and vulgar expressions in José Ángel Mañas's *Historias del Kronen*: Analysis and translation possibilities using Treq (InterCorp)

Anotace práce: Tato práce se zaměřuje na analýzu a možnosti interpretace nespisovných výrazů užitých v románu *Historias del Kronen*. Pomocí korpusu InterCorp a slovníku Treq spolu s dalšími slovníky nespisovné španělštiny a češtiny práce nabízí překladové ekvivalenty pro nejčastěji objevující se slangové, argotické a vulgární výrazy. Cílem práce je přiblížit čtenáři význam a užití jednotlivých nespisovných výrazů pro lepší pochopení děje děl, jež obsahují zmíněné výrazy, a také obohacení slovní zásoby.

Klíčová slova: slang, argot, vulgarismy, analýza, interpretace, překlad, paralelní korpus, InterCorp, Generace X, Madrid

Anotace v angličtině: This thesis focuses on the analysis and possible interpretations of the non-literary expressions used in the novel *Historias del Kronen*. Using the InterCorp corpus and the Treq dictionary, together with other dictionaries of non-standard Spanish and Czech, the thesis offers translation equivalents for the most frequently occurring slang, argot and vulgar expressions. The aim of the work is to make the reader aware of the meaning and use of each non-standard expression in order to better understand the plot of works containing those expressions, as well as to enrich the vocabulary.

Klíčová slova v angličtině: slang, argot, vulgarisms, analysis, interpretation, translation, parallel corpus, InterCorp, Generation X, Madrid

Počet stran: 50 s. (94 878 znaků)

Jazyk práce: čeština

Počet příloh: 0

Použitá literatura: 24